

EUROOPAN KOMISSIO

Euroopan rakenne- ja investointirahastot

Nimeämismenettelyä koskeva
opas jäsenvaltioille

VASTUUVAPAUCLAUSEKE

”Tämä on komission yksiköiden laatima valmisteluasiakirja. Siinä annetaan sovellettavaan EU:n lainsäädäntöön perustuvia teknisiä ohjeita Euroopan rakenne- ja investointirahastojen seurantaan, valvontaan tai täytäntöönpanoon osallistuville kollegoille ja tahoille tätä alaa koskevien yhteisön sääntöjen tulkintaa ja soveltamista varten. Valmisteluasiakirjan tavoitteena on selittää ja tulkita kyseisiä sääntöjä ohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi ja hyvien käytäntöjen edistämiseksi. Näillä ohjeilla ei kuitenkaan rajoiteta unionin tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tulkintoja eikä komission päätöksiä.”

Sisällysluettelo

LYHENNELUETTELO	2
1. TAUSTA	4
1.1. Viittaukset lainsäädäntöön	4
1.2. Ohjeiden tarkoitus	4
1.3. Tärkeimmät erot kauteen 2007–2013 verrattuna	4
2. OHJEET	5
2.1. Nimeämispäätöksen ilmoittaminen ja komission tehtävät	5
2.2. Kuvaus nimettyjen elinten tehtävistä	5
2.3. Nimeämisperusteet	6
2.4. Riippumattoman tarkastuselimen työn suunnittelu ja ajoitus	8
2.5. Nimeämistä koskevan kertomuksen ja lausunnon laativan riippumattoman tarkastuselimen vastuulla oleva työ.....	9
2.6. Petostentorjuntatoimenpiteet	10
2.7. Kertomus ja lausunto siitä, täyttävätkö nimetyt viranomaiset nimeämisperusteet	11
2.8. Nimeämispäätös	12
2.9. Välimaksujen käsittely	12
2.10. Nimeämisen seuranta	12
LIITE 1: NIMEÄMISTÄ KOSKEVA AIKATAULU	14
LIITE 2: HALLINTOVIRANOMAISIA JA TODENTAMISVIRANOMAISIA KOSKEVAT NIMEÄMISPERUSTEET	15
LIITE 3: TARKISTUSLISTA SEN ARVIOIMISEKSI, TÄYTTÄVÄTKÖ NIMETYT ELIMET ASETUKSEN (EU) N:O 1303/2013 LIITTEESSÄ XIII SÄÄDETYT NIMEÄMISPERUSTEET	17
LIITE 4: TAULUKKO, JOSSA YHDISTETÄÄN TOISIINSA NIMEÄMISPERUSTEET JA KESKEISET VAATIMUKSET	57
LIITE 5: TAULUKKO, JOSSA ESITETÄÄN KUVAUKSEN MALLI (KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUKSEN LIITE III) JA NIMEÄMISPERUSTEET SEKÄ TARKISTUSLISTAN KESKEISIMMÄT KYSYMYKSET (LIITE 3)	59

LYHENNELUETTELO

Komission viite, CCI-koodi	Code Commun d'Identification (komission kullekin ohjelmalle antama viite)
Komission delegoitu asetus	Komission delegoitu asetus (EU) N:o 480/2014, annettu 3 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 täydentämisestä ¹
Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013 ²
EAYY	Eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä (josta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1302/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013)
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
ERI-rahastot	ERI-rahastoilla tarkoitetaan Euroopan rakenne- ja investointirahastoja. Nämä ohjeet koskevat kaikkia muita ERI-rahastoja kuin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto).
Alueellista yhteistyötä koskeva asetus	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1299/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013
Varainhoitoasetus	Asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012 ³
Rahastot	Rakennerahastot ja koheesiorahasto
Yhteinen sihteeristö	Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien yhteinen sihteeristö

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1424859446380&uri=CELEX:32014R0480>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1424859555671&uri=CELEX:32013R1303>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1424859625087&uri=CELEX:32012R0966>

1. TAUSTA

1.1. Viittaukset lainsäädäntöön

Asetus	Artiklat
Asetus (EU) N:o 1303/2013 ERI-rahastoihin sovellettavista yhteisistä säännöksistä annettu asetus <i>(jäljempänä 'yhteisiä säännöksiä koskeva asetus')</i>	123 artikla – Viranomaisten nimeäminen 124 artikla – Hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen nimeämismenettely
Asetus (EU) N:o 1299/2013 Euroopan alueellinen yhteistyö <i>(jäljempänä 'alueellista yhteistyötä koskeva asetus')</i>	21 artikla – Viranomaisten nimeäminen

1.2. Ohjeiden tarkoitus

Tämän tiedotteen tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille (niiden riippumattomille tarkastuselimille, hallintoviranomaisille ja todentamisviranomaisille) käytännön ohjeita, jotka koskevat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan ja alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 21 artiklan mukaiseen nimeämismenettelyyn sekä kertomuksen ja lausunnon laatimiseen liittyviä velvollisuuksia. Ohjeet koskevat kaikkia muita ERI-rahastoja kuin maaseuturahastoa. Ohjeissa käsitellään myös joitakin alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisiin ohjelmiin sovellettavia erityiskysymyksiä. Tiedotteeseen sisältyy tarkistuslista, jota hallintoviranomaisten ja todentamisviranomaisten olisi käytettävä laatiessaan hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvausta. Riippumaton tarkastuselin voi käyttää sitä työnsä helpottamiseksi ja tallentamiseksi. Tarkistuslistaa voi mukauttaa niin, että otetaan huomioon kunkin jäsenvaltion hallinto- ja valvontajärjestelmän erityispiirteet.

Mallit kertomukselle ja lausunnonle, jotka koskevat sitä, ovatko nimettyjen elinten järjestelmät nimeämisperusteiden mukaisia (ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII), on vahvistettu 22. syyskuuta 2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1011/2014 liitteissä IV ja V yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 127 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

Kaikki nimeämismenettelyä koskeva virallinen kirjeenvaihto jäsenvaltion ja komission välillä tapahtuu SFC2014-järjestelmän kautta.

1.3. Tärkeimmät erot kauteen 2007–2013 verrattuna

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 ja 124 artiklan sekä alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 21 artiklan mukainen nimeämismenettely on vuosina 2014–2020 jäsenvaltioiden vastuulla. Menettelyä on kehitetty vuosina 2007–2013 sovelletusta järjestelystä niin, että nyt saadaan tarvittava varmuus rahastojen hallinto- ja valvontajärjestelmien rakenteesta. Menettely muistuttaa paljon kauden 2007–2013 alussa käytettyä vaatimustenmukaisuuden arviointia.

Nimeämismenettelyn tarkoituksena on varmistaa, että hallintoviranomaisella ja todentamisviranomaisella on jo kauden alussa tarvittavat asianmukaiset hallinto- ja

valvontajärjestelmät, joiden avulla ne voivat täyttää yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 ja 126 artiklassa sekä alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 23 ja 24 artiklassa niille asetetut velvoitteet.

2. OHJEET

2.1. Nimeämispäätöksen ilmoittaminen ja komission tehtävät

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle hallintoviranomaisen ja tapauksen mukaan todentamisviranomaisen nimeämisen, joka on suoritettava asianmukaisella tasolla, päivä ja oikeudellinen muoto ennen ensimmäisen välimaksupyynnön esittämistä komissiolle. Nimeämisen oikeudellinen muoto voi noudattaa kansallisesti hyväksytyä lainsäädäntöä (esimerkiksi lakia, asetusta tai ministeriön päätöstä) tai muuta jäsenvaltion sopivana pitämää muotoa. Joka tapauksessa asiakirjan, jolla jäsenvaltio nimeää hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen, on oltava lopullinen ja asianomaisten kansallisten viranomaisten on hyväksyttävä se, ennen kuin nimeämispäätös ilmoitetaan komissiolle. Asiakirjan viite on sisällytettävä SFC2014-järjestelmään ilmoitusta tehtäessä.

Nimeämismenettelyn täyden puolueettomuuden ja riippumattomuuden varmistamiseksi (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artikla) suositellaan, että elin tai henkilö, joka on valtuutettu nimeämään elimiä ja/tai valvomaan nimeämistä, ei olisi tarkastusviranomainen, hallintoviranomainen, todentamisviranomainen tai välittävä elin.

Jäsenvaltion ilmoittaessa nimeämispäätöksestä komissiolle SFC2014-järjestelmässä sitä pyydetään ilmoittamaan, onko nimeämisen tukena riippumattoman tarkastuselimen antama tarkastuslausunto, joka ei sisällä huomautuksia. Suositeltavaa on, että elin tai henkilö, joka on valtuutettu nimeämään elimiä ja/tai valvomaan nimeämistä, vastaa myös nimeämispäätöksen ilmoittamisesta komissiolle SFC2014-järjestelmän välityksellä.

Nimeämisen ilmoittamista koskevaa menettelyä ja komission tehtäviä kuvataan tämän oppaan liitteessä 1 olevassa kaaviossa.

2.2. Kuvaus nimettyjen elinten tehtävistä

Nimettävän hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen tehtävistä ja käytössä olevista menettelyistä laadittu kuvaus on pohjana, kun riippumaton tarkastuselin tekee tarkastuksia ja arvioi, ovatko näiden elinten hallinto- ja valvontajärjestelmät yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteessä XIII säädettyjen nimeämisperusteiden mukaiset. Kuvauksen on oltava komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1011/2014 liitteessä III säädetyin mallin mukainen ja sisällettävä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 72–74 artiklassa ja 122–126 artiklassa sekä alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 21–24 artiklassa tarkoitettua tietoa hallinto- ja valvontajärjestelmien yleisistä periaatteista.

Hallinto- ja valvontajärjestelmän rakenteesta riippuu, mitkä viranomaiset tai elimet ovat vastuussa kuvauksen eri osien laatimisesta. Suosittelemme, että hallintoviranomainen ja todentamisviranomainen käyttävät tämän oppaan liitteessä 3 olevaa (ensisijaisesti tarkastusviranomaisille tarkoitettua) tarkistuslistaa itsearviointivälineenä laatiessaan kuvausta järjestelmistään. Hallintoviranomainen vastaa valvonnassaan olevien välittävien elinten tehtäväksi annettujen toimintojen kuvauksesta. Todentamisviranomainen vastaa valvonnassaan olevien välittävien elinten tehtävien kuvauksesta.

Kun kyseessä ovat alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaiset ohjelmat, järjestelmän kuvauksesta on käytävä selvästi ilmi hallinto- ja valvontajärjestelmän erityispiirteet ja siinä on

mainittava edellä mainituissa artikloissa tarkoitetut toimijat (EAYY, yhteinen sihteeristö, valvojat⁴ ja tarkastajaryhmä⁵) ja tarvittaessa kansalliset viranomaiset.

Nimeämisperusteiden noudattamisen arviointi alkaa siitä päivästä, jolloin lopullinen kuvaus toimitetaan riippumattomalle tarkastuselimelle. Komissio suosittelee, että jäsenvaltio nimittää erityiselimen, joka voi olla hallintoviranomainen tai yhteensovittamisesta vastaava elin (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 8 kohta), vastaamaan lopullisen, kaikki viranomaiset/elimet ja järjestelmien erityispiirteet sisältävän täydellisen kuvauksen virallisesta toimittamisesta. Järjestelmäkuvaus toimitetaan riippumattomalle tarkastuselimelle vasta, kun organisaatiota ja menettelyjä koskevat säännöt on laadittu ja hyväksytty, jotta riippumaton tarkastuselin voi tehdä työnsä tehokkaasti. Ennen työnsä aloittamista riippumaton tarkastuselin tarkistaa, onko kuvaus täydellinen.

Samoja periaatteita sovelletaan alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 21 artiklan 3 kohdan tapauksessa. Jäsenvaltio, jossa hallintoviranomainen sijaitsee, suorittaa nimeämismenettelyn. On kuitenkin suositeltavaa, että tarkastusryhmä, joka käyttää riippumattoman tarkastuselimen kehittämää menetelmää, avustaa alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisen ohjelman rakenteen arvioinnista vastaavaa riippumatonta tarkastuselintä.

Silloin kun useaan ohjelmaan sovelletaan yhteistä järjestelmää, voidaan käyttää vain yhtä kuvausta. Järjestelmää voidaan pitää yhteisenä, jos usean ohjelman toimintaa tuetaan saman hallinto- ja valvontajärjestelmän avulla. Perusteena on, että tärkeimmät ohjelmien valvontaa koskevat osa-alueet ovat yhteiset. Tämä tarkoittaa sitä, että seuraavat ohjelmien osa-alueet ovat olennaisilta osin yhteiset: i) kuvaus hallintoon ja valvontaan osallistuvien elinten tehtävistä sekä elinten sisäinen tehtävien jako ii) ilmoitettujen menojen paikkansapitävyyden ja asianmukaisuuden varmistusmenettelyt, joihin kuuluvat riittävä jäljitysketju ja tarvittaessa välittävien elinten valvonta. Määriteltäessä sitä, onko ohjelmilla yhteinen järjestelmä, voidaan ottaa huomioon myös yhteiset riskitasot (esimerkiksi kun useissa ohjelmissa on samat välittävät elimet ja yhteinen riski, joka liittyy välittävän elimen tyyppiin). Alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisten ohjelmien, joiden erityispiirteisiin kuuluu vähintään kahden jäsenvaltion mukanaolo, ei katsota omaavan yhteistä hallinto- ja valvontajärjestelmää yleisten ohjelmien kanssa.

Järjestelmäkuvauksesta on käytävä selvästi ilmi yhteisten viranomaisten vastuualueet, yhteiset valvontaa koskevat osa-alueet, tehtävien eriyttäminen, järjestelmien horisontaalisesti sovellettavat näkökohdat ja kuhunkin ohjelmaan erikseen sovellettavat näkökohdat.

2.3. Nimeämisperusteet

Nimeämisen perusteena ovat yhteisistä säännöksistä annetussa asetuksessa säädetyt nimeämisperusteet (ks. liite 2), jotka koskevat sisäistä valvontaympäristöä, riskienhallintaa, hallinto- ja valvontatoimintaa sekä nimettyjen elinten seurantaa. Nimeäminen tehdään jäsenvaltion päättämällä asianmukaisella tasolla (yhteisistä säännöksistä annetussa asetuksessa ei määritellä tasoa eikä elintä). Suosittelemme, että jäsenvaltio päättää asianmukaisella tasolla, mikä elin vastaa nimeämisestä ja/tai sen jatkuvasta seurannasta (ks. jäljempänä oleva 13 kohta).

Hallintoviranomaisen järjestelmien rakenteen on oltava sellainen, että se pystyy täyttämään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 72 ja 125 artiklan sekä alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 23 artiklan mukaiset, muun muassa seuraaviin seikkoihin liittyvät velvollisuutensa: tehtävien eriyttäminen ja ohjelmien hallinto, toimien valinta, ohjelman

⁴ Asetuksen (EU) N:o 1299/2013 23 artiklan 4 alakohta.

⁵ Asetuksen (EU) N:o 1299/2013 25 artiklan 2 alakohta.

varainhoito ja valvonta, mukaan lukien hallinnon varmennukset (hallinnolliset ja paikalla tehtävät), riittävän jäljitysketjun varmistaminen, tehokkaat ja oikeasuhteiset petostentorjuntatoimenpiteet, johdon vahvistuslausumien ja vuotuisen yhteenvedon laatiminen sekä tarvittavat seurantajärjestelmät, mukaan lukien indikaattoreita varten tarvittavat järjestelmät.

Todentamisviranomaisen järjestelmien rakenteen on oltava sellainen, että se pystyy täyttämään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan ja alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 24 artiklan mukaiset, muun muassa seuraaviin seikkoihin liittyvät velvollisuutensa: menojen todentaminen komissiolle, täydellisen ja virheettömän tilinpäätöksen laatiminen (varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohta), sen varmistaminen, että kirjanpitoaineisto säilytetään tietokonepohjaisessa muodossa, sen varmistaminen, että hallintoviranomainen toimittaa asianmukaiset tiedot ilmoitettuja menoja koskevista tarkastuksista, ja tarkastusten tulosten huomioon ottaminen.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 7 kohdan mukaisesti hallintoviranomaisen/todentamisviranomaisen ja välittävien elinten välisistä asiaan liittyvistä järjestelyistä on tehtävä viralliset kirjalliset muistiinpanot. Nämä välittävien elinten kanssa tehtävät kirjalliset sopimukset, joiden on oltava voimassa ohjelmien alusta lähtien, ovat hallinto- ja valvontajärjestelmän oleellinen osa, ja niissä on määriteltävä selvästi kunkin elimen tehtävä. Sama koskee alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisia ohjelmia (EAYY, yhteinen sihteeristö, valvojat ja kansalliset viranomaiset tarvittaessa). Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteen XIII (1 kohdan ii alakohta) mukaisesti hallintoviranomaisella tai todentamisviranomaisella on siirtäessään tiettyjä tehtäviä välittävälle elimelle oltava menettelyt sen varmistamiseksi, että näiden elinten käytössä on kyseisten tehtävien suorittamiseen tarvittavat tiedot, ja sillä on oltava riittävät menettelyt kyseisten elinten työn tarkistamiseksi ja valvomiseksi. Tätä periaatetta noudatetaan myös alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisissa ohjelmissa.

Nimeämisperusteet koskevat pääasiassa hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen tehtäviin liittyvien järjestelmien rakennetta. Ne muistuttavat suurella määrällä kaudella 2007–2013 käytettyjä vaatimustenmukaisuuden arviointikriteerejä, koska hallintoviranomaisten ja todentamisviranomaisten tehtävät ovat olennaisilta osin samoja.

Komissio kehottaakin jäsenvaltioita säilyttämään ennallaan järjestelmien osa-alueet, jos järjestelmä toimii hyvin (esimerkiksi raportoidut alhaiset virhetasot, luokkiin 1 ja 2 kuuluviksi arvioitujen järjestelmät, asetuksen N:o 1083/2006 73 artiklan täytäntöönpano kaudella 2007–2013, asetuksen n:o 1198/2006 73 artiklan täytäntöönpano kaudella 2007–2013 (EKTR)). Hallinto- ja valvontajärjestelmän vahvistaminen on sen sijaan tarpeen, jos on raportoitu korkeita virhetasoja tai jos järjestelmät on arvioitu kuuluviksi luokkiin 3 tai 4.

Tarkoituksena on käyttää lähtökohtana ratkaisuja, jotka ovat osoittautuneet hyviksi kaudella 2007–2013. Hallintoviranomaiset pysyvät monissa tapauksissa samoina kuin kaudella 2007–2013, ja näiden elinten luotettavuus on jo todistettu, kun niiden käyttämien järjestelmien toiminnan vaatimustenmukaisuutta on arvioitu ja tarkastuksia suoritettu. Asetuksen 124 artiklan 2 kohdan mukaisesti onkin niin, että jos riippumaton tarkastuselin toteaa, että näitä elimiä vastaava osa hallinto- ja valvontajärjestelmää on pääasiassa sama kuin kaudella 2007–2013 ja että on näyttöä sen tehokkaasta toiminnasta tuolla kaudella, se voi todeta, että asiaankuuluvat perusteet täyttyvät eikä enempää tarkastustyötä tarvita. Näin pystyttäneen tehostamaan nimeämisprosessin edellyttämää tarkastustyötä. Luottamuksen laajuus on tuotava ilmi tarkastuskertomuksessa/lausunnossa. Kuitenkin silloin, kun kyseessä ovat uudet perusteet (riskinhallintamenettelyt ja petostentorjuntatoimenpiteet, johdon vahvistuslausuman/vuotuisen yhteenvedon/kirjanpidon laatimismenettelyt ja menettelyt, joilla varmistetaan indikaattoreita/välitavoitteita/ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta

edistystä koskevien tietojen luotettavuus), tarkastustyö on suoritettava, jotta näiden alojen vaatimustenmukaisuutta voidaan arvioida.

2.4. Riippumattoman tarkastuselimien työn suunnittelu ja ajoitus

Riippumattomalla tarkastuselimellä on oltava riittävästi aikaa viedä päätökseen koko nimeämisperusteiden noudattamisen arviointiprosessi, johon kuuluvat seuraavat vaiheet:

- Hallintoviranomaiselle ja todentamisviranomaiselle kuuluvia tehtäviä ja menettelyjä koskevan kuvauksen vastaanottaminen.
- Kerätyn tiedon analysointi, asiakirjojen tutkiminen ja tarvittava tarkastustyö sekä työntekijöiden haastattelu, jos se katsotaan tarpeelliseksi.
- Kertomuksen ja lausunnon laatiminen sekä kuulemismenettely, mukaan lukien havaintojen ja päätelmien validointi. Tähän prosessiin on varattava riittävästi aikaa, jotta arvioinnin kohteena olevat viranomaiset voivat vastata huomautuksiin ja antaa lisätietoja.
- Asiakirjojen kääntäminen alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisia ohjelmia varten sovitulle työkielille.

Suosittelavaa on, että prosessiin osallistuvat viranomaiset sopivat aikataulusta keskenään.

Jos nimeämisasiakirjat on joko komission pyynnöstä tai jäsenvaltion aloitteesta toimitettava, toimitetaan vain nimeämisasiakirjojen lopullinen versio.

Riippumaton tarkastuselin tekee alkuarvioinnin, jonka perusteella se määrittelee tehtävät työt ja niiden suorittamisjärjestyksen, ottaen huomioon eri ohjelmien mahdolliset yhteiset järjestelmät, arviointia varten käytössä olevan ajan ja voimavarat sekä tiettyihin ohjelmiin, viranomaisiin tai muihin elimiin mahdollisesti liittyvät todetut riskit. Työhön kuuluvat seuraavat osa-alueet:

- Järjestelmäkuvauksen tutkiminen. Kuvauksen on oltava lopullisessa muodossa, kun nimeämiseen liittyvä tarkastustyö alkaa. Koska järjestelmien perustaminen ja järjestelmäkuvauksen laatiminen voi joskus olla monimutkaista ja aikaa vievää, riippumaton tarkastuselin voi aloittaa tarkastustyön kuvauksen valmiina olevista osista jo ennen kuin koko asiakirja on saatu valmiiksi.
- Järjestelmiä koskevien asiakirjojen tutkiminen. Asiakirjoihin voi kuulua lakeja, yleiskirjeitä, asetuksia tai välittävien elinten tehtäviä koskevia säädöksiä. Alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisten ohjelmien kyseessä ollessa mukana voi olla myös ohjelmaan osallistuvien jäsenvaltioiden ja/tai alueiden välisiä virallisia sopimuksia, joilla varmistetaan ohjelman moitteeton varainhoito. Tämän vuoksi ohjelmien täytäntöönpano- ja lainsäädäntöpuitteiden olisi oltava valmiit jo silloin, kun arviointi tehdään.
- Kaudella 2007–2013 suoritettujen, asetuksen (EY) N:o 1083/2006 ja asetuksen (EY) N:o 1198/2006 mukaisten (EKTR) järjestelmätarkastusten tulosten käyttäminen, kun hallinto- ja valvontajärjestelmät ovat olennaisilta osin samat. Riippumattoman tarkastuselimien on ilmoitettava kertomuksessa, miten se on ottanut huomioon tämän tarkastustyön, mikä elin on tarkastustyön (myös EU:n tarkastukset) suorittanut, milloin tarkastukset on suoritettu (luotettavimmiksi on katsottava viimeisimmät tarkastukset), mitä menetelmiä tarkastuksissa on käytetty ja miten laajaa tarkastustyö on ollut.
- Asetuksiin sisältyviä uusia aloja/perusteita koskevien käyttöön otettujen menettelyjen tutkiminen (esimerkiksi riskinhallinta, petostentorjuntatoimenpiteet, vuotuinen tilinpäätös, johdon vahvistuslausuma, tulosindikaattorit ja vuotuinen yhteenvedo).

Kirjanpitoa ja toimien täytäntöönpanotietoja koskevien järjestelmien tutkiminen, mikä tarkoittaa, että kyseisten järjestelmien on oltava käytössä ja komission delegoidun asetuksen 32 artiklassa esitettyjen vaatimusten mukaiset.

- Keskeisten elinten henkilöstön haastattelu silloin, kun sitä pidetään tärkeänä. Jos ohjelma kattaa useita alueita, jos siinä hyödynnetään useita eri rahastoja tai jos kuvaus koskee useampaa kuin yhtä ohjelmaa, haastattelujen piiriin on otettava tarvittaessa kaikki asiankuuluvat elimet. Riippumattoman elimen on ilmoitettava kertomuksessa haastattelutoiminnan laajuus ja haastateltavien valintaperusteet.
- Järjestelmäkuvauksen ja työn aikana saatujen selitysten yhtenevyyden tarkistaminen.

2.5. Nimeämistä koskevan kertomuksen ja lausunnon laativan riippumattoman tarkastuselimen vastuulla oleva työ

Riippumattoman elimen on suunniteltava ja suoritettava tarvittavat työt lausunnon antamiseksi siitä, täyttävätkö nimetyt elimet yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteessä XIII säädettyjen nimeämisperusteiden vaatimukset.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarkastustyössä on noudatettava kansainvälisesti hyväksytyjä standardeja (INTOSAI, IFAC tai IIA).

On huomattava, että nimeämisperusteiden noudattamisen arviointi kohdistuu siihen, onko hallinto- ja valvontajärjestelmä rakenteellisesti asianmukainen. Komissio haluaa siis tässä vaiheessa lausunnon järjestelmien rakenteesta eikä niiden tehokkuudesta käytännön työssä. Tämän vuoksi riippumattoman elimen ei odoteta testaavan järjestelmien toimintaa, vaikka ne olisi jo otettu käyttöön. Kuitenkin silloin, kun järjestelmiä on mukautettu kauteen 2007–2013 verrattuna, niitä koskevien menettelyjen asianmukaisuutta olisi arvioitava kriittisesti eikä vain todettava, että menettelyjä on käytössä. Riippumattoman elimen kertomuksen ja lausunnon on perustuttava yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 2 kohdassa mainittuun tehtävään eli sen arvioimiseen, täyttävätkö nimetyt viranomaiset sisäistä valvontaympäristöä, riskinhallintaa, hallinto- ja valvontatoimia sekä seurantaa koskevat hyväksymisperusteet.

Komissio on laatinut tarkistuslistan (liite 3), joka perustuu yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen asianomaisiin artikloihin, liite XIII mukaan luettuna, ja suosittelee, että riippumaton tarkastuselin käyttää tarkistuslistaa työvälineenä arvioidessaan nimeämisperusteiden noudattamista. Tarkistuslista käsittää kaikki viranomaiset ja elimet ja niitä koskevat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteessä XIII säädetty nimeämisperusteet. Sen mukaan tehty tarkistus on suositeltavaa tasoa oleva analyysi siitä, täyttävätkö nimetyt elimet nimeämisperusteet. Riippumattomat tarkastuselimet voivat tehdä listaan lisäyksiä omien tarpeidensa mukaisesti.

Riippumattoman tarkastuselimen on säilytettävä täydellinen jäljitysketju tehdyille työlle, mukaan lukien tarkastuksen suunnittelu, saadut asiakirjat, valmisteluasiakirjat, käytetyt tarkistuslistat ja tiedot kuulemismenettelyistä.

Riippumaton tarkastuselin tekee tarkistuslistan kysymysten perusteella hallintoviranomaista ja todentamisviranomaista koskevat yleiset päätelmät. Nämä päätelmät siirretään kertomuksen kyseistä asiaa koskevaan osaan kokonaisarvion laatimiseksi. Tätä kokonaisarviota käytetään perusteena, kun riippumaton tarkastuselin allekirjoittaa kertomuksensa ja lausuntonsa siitä, ovatko kyseiset elimet nimeämisperusteiden mukaisia.

Tapauksissa, joissa hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen tehtävät on sulautettu yhteen yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 3 kohdan mukaisesti tai tarkastusviranomainen on osa samaa viranomaista tai elintä kuin hallintoviranomainen yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 5 kohdan mukaisesti, riippumattoman tarkastuselimen on arvioitava, miten tehtävien eriyttämistä koskeva periaate toteutuu.

Nimeämisestä ilmoittaminen koskee vain hallintoviranomaista ja todentamisviranomaista, mutta jos ne ovat siirtäneet tehtäviä välittävälle elimelle, niillä on oltava käytössään asianmukaiset menettelyt sen valvomiseksi, että siirretyt tehtävät hoidetaan tehokkaasti. Hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen ja välittävien elinten välisistä asiaan liittyvistä järjestelyistä on tehtävä viralliset kirjalliset muistiinpanot. Riippumattoman tarkastuselimen on saatava varmuus siitä, että järjestelmät, jotka liittyvät tällaisiin välittävien elinten⁶ tasolle siirrettyihin tehtäviin, ovat rakenteeltaan asianmukaisia. Tätä varten riippumattoman tarkastuselimen on voitava tarkastaa hallintoviranomaisen ja/tai todentamisviranomaisen oma arviointi välittävästä elimestä ja tehdä joitakin lisätestejä välittävän elimen tasolla, mahdollisesti otantamenetelmän avulla.

Alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisissa ohjelmissa yhteistyöohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot voivat käyttää hyväksi eurooppalaista alueellisen yhteistyön yhtymää lähinnä antamalla sille hallintoviranomaisen tehtäviä. Riippumattoman tarkastuselimen työ koskee myös kyseisille elimille ja muille hallinto- ja valvontajärjestelmään liittyville toimijoille (valvojille, yhteiselle sihteeristölle, kansallisille viranomaisille) siirrettyjä tehtäviä.

Tapauksissa, joissa jäsenvaltio tai hallintoviranomainen on antanut ohjelman osan hallinnon välittävälle elimelle välittävän elimen ja jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen välisellä kirjallisella sopimuksella ('yleiskattava tuki') asetuksen 123 artiklan 7 kohdan mukaisesti, riippumattoman tarkastuselimen on lisäksi tutkittava, onko välittävä elin antanut jäsenvaltiolle tai hallintoviranomaiselle takeet vakavaraisuudestaan ja kyseistä alaa koskevasta pätevyystään sekä hallinnointi- ja varainhoitokyvystään.

Riippumattoman elimen on kertomuksessaan kuvattava tehdyn työn laajuutta ja kohteita sekä käytettyjä menetelmiä, jotta se voi tehdä välittävälle elimelle siirrettyjä tehtäviä koskevat yleiset päätelmänsä.

2.6. Petostentorjuntatoimenpiteet

Yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen liitteen XIII 3. A. vi kohdan mukaisesti hallintoviranomaisella on oltava nimeämistä varten menettelyt tehokkaiden ja oikeasuhteisten petostentorjuntatoimenpiteiden käyttöön ottamiseksi.

Menettelyistä on käytävä ilmi, miten on tarkoitus panna täytäntöön yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen 125 artiklan 4 kohdan c alakohta, jossa hallintoviranomaisen edellytetään ottavan käyttöön todetut riskit huomioon ottaen tehokkaita ja oikeasuhteisia petostentorjuntatoimenpiteitä. Komissio on antanut tästä ohjeita⁷ jäsenvaltioille.

Vaikka petosriskinarviointia ei vaadita tehtäväksi ennen hallintoviranomaisen nimeämistä, on suositeltavaa, että menettelyissä määritellään alustavan riskinarvioinnin ajankohta (mieluiten aivan ohjelman täytäntöönpanon varhaisvaiheessa ja joka tapauksessa ennen tuensaajille maksettavien maksujen käsittelyä järjestelmässä) ja se, miten usein riskinarviointi on tarkoitus uusia. Menettelyihin, joilla otetaan käyttöön tehokkaat ja oikeasuhteiset petostentorjuntatoimenpiteet, on sisällyttävä seuraavat tiedot:

- petosriskinarvioinnin ajoitus
- riskinarvioinnin suorittamisesta vastaava henkilö
- tarvittavien petostentorjuntatoimenpiteiden jatkokehittämisestä vastaava henkilö.

⁶ Mukaan luettuna asetuksen (EU) N:o 1301/2013 7 artiklan 4 ja 5 kohdassa mainitut "kaupunkiviranomaiset".

⁷ Petosriskinarviointia sekä tehokkaita ja oikeasuhteisia petostentorjuntatoimenpiteitä koskeva ohjeasiakirja (EGESIF_14-0021-00, 16.6.2014).

Edellä mainittua ohjeasiakirjaa voidaan käyttää petosriskin arvioinnissa välineenä, jonka avulla voidaan kartoittaa seuraaviin kolmeen prosessiin liittyviä erityisiä petosriskejä: i) hakijoiden valinta, ii) toimien täytäntöönpano ja varmennus sekä iii) todentaminen ja maksaminen. Petosriskin arviointi mahdollistaa niiden erityisten riskien kartoittamisen, joiden osalta on tultu siihen johtopäätökseen, että mahdollisen vilpillisen toiminnan todennäköisyyden ja vaikutusten vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle ei ole tehty riittävästi työtä ja että lieventävät valvontatoimet (petostentorjuntatoimenpiteet) katsotaan välttämättömiksi. Riskinarviointi uusitaan kauden aikana useaan kertaan sen mukaan, mitkä ovat riskitasot ja mikä on todellinen havaittujen petostapausten määrä.

Petostentorjuntatoimien on sisällyttävä hallinto- ja valvontajärjestelmään. Petosriskinarvioinnin perusteella puututaan mahdollisiin puutteisiin muun muassa valitsemalla tehokkaita ja oikeasuhteisia petostentorjuntatoimenpiteitä. Ne on lueteltu edellä mainitun ohjeasiakirjan liitteessä. Joissakin tapauksissa voitaisiin lopuksi todeta, että useimmat jäännösriskit on torjuttu ja näin ollen tarvitaan vain hyvin vähän tai ei lainkaan petostentorjunnan lisätoimenpiteitä. Ehdotetusta riskinarviointivälineestä on siis apua, kun arviointiprosessia ja päätelmiä dokumentoidaan tulevia tarkistuksia ja päivityksiä varten.

2.7. Kertomus ja lausunto siitä, täyttävätkö nimetyt viranomaiset nimeämisperusteet

Riippumattoman tarkastuselimen on yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittava kertomus ja lausunto siitä, täyttävätkö nimetyt viranomaiset nimeämisperusteet.

Mallit riippumattoman tarkastuselimen kertomusta ja tarkastuslausuntoa varten on annettu 22. syyskuuta 2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1011/2014 liitteissä IV ja V. Kertomuksen mallissa on kolme osaa, i) johdanto, ii) työssä käytettyjä menetelmiä ja työn laajuutta kuvaava osa sekä iii) kutakin viranomaista/elintä/järjestelmää koskevan arvioinnin tulokset.

Riippumattoman tarkastuselimen on otettava kertomuksen pohjaksi nimeämisen arviointia koskevan tarkistuslistan kohtien perusteella tehdyt päätelmät. Lausunto laaditaan kokonaisarvion pohjalta.

Hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen olisi pyrittävä selvittämään kaikki ratkaisemattomat ongelmat, jotta riippumaton tarkastuselin voi antaa huomautuksia sisältämättömän lausunnon. Arvioidessaan tuloksia ja havaittujen puutteiden vakavuutta riippumattoman tarkastuselimen on käytettävä ammatillista harkintaa, jotta tarkastuslausunnosta tulee asianmukainen. Seuraavat seikat voidaan ottaa huomioon:

- Jos järjestelmä ei vastaa yhtä tai useampaa nimeämisperustetta keskeisten vaatimusten osalta, lausuntoon on sisällyttävä huomautuksia tai sen on oltava kielteinen. Nimeämisperusteet määritellään liitteessä 2 ja ne on yhdistetty vastaaviin keskeisiin vaatimuksiin⁸ liitteessä 4.
- Jos järjestelmä vastaa vain osittain yhtä tai useampaa nimeämisperustetta keskeisten vaatimusten osalta, riippumaton tarkastuselin arvioi puutteiden vakavuuden ja laajuuden ja päättää, laaditaanko huomautuksia sisältävä vai kielteinen lausunto.

Lausunnon on oltava kielteinen, jos riippumaton tarkastuselin katsoo, että hallinto- ja valvontajärjestelmien puutteet ovat lukumäärältään ja vakavuusasteeltaan keskeisiin

⁸ Jäsenvaltioiden yhteistä hallinnointi- ja valvontajärjestelmien arviointimenetelmää koskeva ohjekirja (EGESIF_14-0010).

vaatimuksiin nähden sellaisia, että yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen ja erityisesti sen 72, 125 ja 126 artiklan vaatimukset jäävät laajalti täyttymättä.

Kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaisesti riippumaton tarkastuselin voi sisällyttää tarkastuslausuntoon tietyn seikan painottamista koskevan lisätiedon ja jättää määrittelemättä mielipiteensä kyseisestä seikasta.

Komission delegoidun asetuksen 32 artiklan mukaisesti asetusta sovelletaan asetuksen liitteessä III tarkoitettua kirjattua ja tallennettua tietoa koskevien tietojen osalta joko 1. päivästä joulukuuta 2014 tai 1. päivästä heinäkuuta 2015. Tämän vuoksi riippumattoman tarkastuselimen lausunto voi olla huomautuksia sisältämätön, jos se on annettu ennen joulukuun 1. päivää 2014, vaikka tietokoneistettu kirjanpito- ja viestintäjärjestelmä ei ole ollut täysin kunnossa silloin, kun nimeämistä koskeva tarkastuslausunto on annettu. Kuitenkin tässä tapauksessa riippumattoman tarkastuselimen lausuntoon olisi lisättävä tietyn seikan painottamista koskeva lisätieto. Nimeämisen valvonnasta vastaavan elimen on seurattava tietojärjestelmän perustamista.

2.8. Nimeämispäätös

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle hallintoviranomaisen ja tapauksen mukaan todentamisviranomaisen nimeämisen, joka on suoritettava asianmukaisella tasolla, päivä ja muoto. Nimeäminen tapahtuu riippumattoman tarkastuselimen kertomuksen ja lausunnon perusteella.

Jos riippumattoman tarkastuselimen lausunto hallintoviranomaisesta ja/tai todentamisviranomaisesta

- on kielteinen tai sisältää huomautuksia, jäsenvaltion ei pitäisi nimetä kyseistä elintä
- ei sisällä huomautuksia, jäsenvaltion olisi nimettävä elin tai elimet.

2.9. Välimaksujen käsittely

Ohjelmakaudella 2007–2013 edellytettiin, että komissio tarkistaa ja hyväksyy vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, ennen kuin se maksaa ohjelman ensimmäisen välimaksua koskevan pyynnön.

Ohjelmakaudella 2014–2020 nimeämismenettely on yksinkertaisempi, sillä nimeämisprosessissa ei vaadita komission erityistä hyväksyntää ja välimaksut voidaan aloittaa heti, kun hallintoviranomainen ja todentamisviranomainen on nimetty ja jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle virallisen nimeämispäätöksen ohjelman hyväksymisen jälkeen (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 1 kohta).

2.10. Nimeämisen seuranta

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklassa jäsenvaltiot veloitetaan seuraamaan nimettyjä elimiä (hallintoviranomaista ja todentamisviranomaista) koko ohjelmakauden ajan.

Jäsenvaltion on määriteltävä, mikä elin vastaa seurannasta. Alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukaisissa ohjelmissa tähän osa-alueeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska käytössä olevat järjestelmät ovat yleensä monimutkaisia ja toimijoita on paljon. Käyttöön on otettava järjestelyjä, joilla varmistetaan, että nimeämisen seurannasta vastaava elin saa asianmukaisesti käyttöönsä kaikki asiaan liittyvät kertomukset, kuten tarkastuskertomukset ja hallinnon varmuuksia koskevat kertomukset, jotta se voi hoitaa seurantatehtävänsä moitteettomasti.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 5 kohdassa säädetään, että jos tarkastus- ja valvontatulokset osoittavat ohjelman toteutuksen aikana, että nimetty viranomainen ei enää täytä nimeämisperusteita, jäsenvaltion on asianmukaisella tasolla asetettava ongelman vakavuuden mukainen koeaika, jonka aikana toteutetaan tarvittavat korjaavat toimet. Tähän sisältyvät myös tapaukset, joissa nimeämisperusteet eivät enää täyty hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen siirrettyä tehtäviä välittävälle elimelle.

Jos nimetty viranomainen jättää toteuttamatta tarvittavat korjaavat toimet koeaikana, jäsenvaltion on peruutettava sitä koskeva nimeäminen.

Jäsenvaltion on ilmoitettava viipymättä komissiolle nimetyn viranomaisen asettamisesta koeajalle ja annettava tietoja asianomaisen koeajan pituudesta, nimeämisperusteista, joita ei ole täytetty, koeajan päättymisestä korjaavien toimien toteuttamisen jälkeen sekä viranomaisen nimeämisen päättymisestä. Ilmoitus jäsenvaltion nimetylle viranomaiselle asettamasta koeajasta ei keskeytä välimaksupyyntöjen käsittelyä komissiossa, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 83 artiklan soveltamista.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 6 kohdassa säädetään, että jos hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen nimeäminen peruutetaan, jäsenvaltion on nimettävä uusi elin, joka nimeämisen jälkeen ottaa huolehtiakseen kyseisen viranomaisen tehtävistä. Uuden viranomaisen nimeäminen tapahtuu samoin kuin alkuperäisen hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen nimeäminen. Järjestelmästä laaditaan uusi kuvaus ja riippumaton tarkastuselin suorittaa arvioinnin edellä kuvatulla tavalla.

Jos hallintoviranomainen tai todentamisviranomainen siirtää tehtäviä uudelle välittävälle elimelle ohjelman toteutuksen aikana, hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen nimeämistä ei tarvitse ilmoittaa uudestaan. Nimeämisen seurannasta vastaavan elimen on kuitenkin seurattava, että kyseiset elimet ovat muutoksen jälkeenkin nimeämisperusteiden mukaisia. Kuten 8 kohdassa mainitaan, hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen ja välittävien elinten välisistä asiaan liittyvistä järjestelyistä on tehtävä viralliset kirjalliset muistiinpanot. Nimeämisen seurannasta vastaavan elimen on oltava varma siitä, että uudelle välittävälle elimelle siirrettyihin tehtäviin liittyvät järjestelmät ovat rakenteeltaan asianmukaiset. Tarkastusviranomaisen on varmistettava tämä tehdessään järjestelmätarkastuksen. Hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen on ilmoitettava välittömästi tarkastusviranomaiselle uusista välittävistä elimistä. Tämän jälkeen tarkastusviranomainen arvioi uuteen välittävään elimeen liittyvät riskit ja muuttaa tarkastusstrategiaansa sen mukaisesti. Näin voidaan varmistaa, että hallintoviranomainen tai todentamisviranomainen täyttää edelleen nimeämisperusteet uusille välittävälle elimelle siirrettyjen tehtävien osalta.

LIITE 1: NIMEÄMISTÄ KOSKEVA AIKATAULU

Nimeämistä koskeva aikataulu vuosille 2014–2020

Toimenpideohjelman hyväksyminen

Nimeäminen

(Ilmoitus komissiolle –
ennen ensimmäistä
maksatushakemusta)
(124 artiklan 1 kohta)

1 kk
ilmoituksesta

2 kk
ilmoituksesta

Jäsenvaltio nimeää

- ✓ hallintoviranomaisen – 123 artiklan 1 kohta
- ✓ todentamisviranomaisen – 123 artiklan 2 kohta
- ✓ tarkastusviranomaisen* – 123 artiklan 4 kohta
- ✓ välittävät elimet – 123 artiklan 6 kohta

* joka voi olla riippumaton tarkastuselin

Riippumattomalle
tarkastuselimelle toimitettava
kuvaus hallintoviranomaisen /
todentamisviranomaisen
tehtävistä ja menettelyistä – 124
artiklan 2 kohta

Jos toimenpideohjelma
>250 milj. €(EMKR:n
toimenpideohjelma: >100
milj. €), ja riskinarvioinnin
perusteella

komissio voi pyytää
riippumattomalta
tarkastuselimeltä lausunnon +
kertomuksen + tiedot hallinto-
ja valvontajärjestelmästä
1 kk:n kuluessa ilmoituksesta

komissiolla 2 kk aikaa
toimittaa huomautukset
jäsenvaltiolle

Jos
- toimenpideohjelma > 250 milj.€
(EMKR:n toimenpideohjelma: >
100 milj. €),
ja jos
- hallinto- ja valvontajärjestelmään on
tehty huomattavia muutoksia kauteen
2007–2013 verrattuna

jäsenvaltio voi toimittaa
lausunnon + kertomuksen +
tiedot hallinto- ja
valvontajärjestelmästä 2 kk:n
kuluessa ilmoituksesta

komissiolla 3 kk aikaa toimittaa
huomautukset jäsenvaltiolle

LIITE 2: HALLINTOVIRANOMAISIA JA TODENTAMISVIRANOMAISIA KOSKEVAT NIMEÄMISPERUSTEET

1. Sisäinen valvontaympäristö

- i) Organisaatorakenne, joka kattaa hallinto- ja todentamisviranomaisten tehtävät ja tehtävien jaon kunkin viranomaisen sisällä varmistaen, että tehtävien eriyttämistä koskevaa periaatetta noudatetaan tarvittaessa.
- ii) Järjestely, jolla varmistetaan, silloin kun tehtäviä siirretään välittäville toimielimille, että niille kuuluvat vastuut ja velvoitteet on määritelty, niiden valmiudet hoitaa siirrettyjä tehtäviä on tarkistettu ja että käytössä on raportointimenettelyjä.
- iii) Sääntöjenvastaisuuksia ja aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintää koskevat raportointi- ja seurantamenettelyt.
- iv) Suunnitelma asianmukaisen henkilöstön, jolla on tarvittavat tekniset taidot, kohdentamisesta organisaation eri tasoille ja eri tehtäviin.

2. Riskienhallinta

Suhteellisuusperiaate huomioon ottaen järjestely, jolla varmistetaan, että asianmukainen riskienhallintatoimi toteutetaan tarvittaessa ja erityisesti, kun toimintaa (hallinto- ja valvontajärjestelmää) muutetaan merkittävästi.

3. Hallinto- ja valvontatoimet

A. Hallintoviranomainen

- i) Menettelyt, jotka koskevat tukihakemuksia, hakemusten arviointia, rahoitettavien hankkeiden valintaa, mukaan lukien ohjeet, joilla varmistetaan, että toimet edistävät asiankuuluvien toimintalinjojen erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen 125 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti.
- ii) Menettelyt, jotka koskevat hallinnon varmennuksia, mukaan lukien kullekin tuensaajan esittämälle korvaushakemukselle tehtävät hallinnolliset tarkastukset ja toimia koskevat paikalla tehtävät varmennukset.
- iii) Menettelyt, jotka koskevat tuensaajan korvaushakemusten käsittelyä ja maksujen hyväksymistä.
- iv) Menettelyt, jotka koskevat tietokoneistettua tietojärjestelmää, jolla kootaan, tallennetaan ja säilytetään kutakin toimea koskevat tiedot, mukaan lukien tarvittaessa tiedot yksittäisistä osallistujista ja indikaattoritietojen erittely sukupuolen mukaan, ja jolla varmistetaan, että järjestelmän turvallisuus vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä vaatimuksia.
- v) Hallintoviranomaisen käyttöön ottamat menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaajilla on käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille.
- vi) Menettelyt tehokkaiden ja oikeasuhteisten petostentorjuntatoimenpiteiden käyttöön ottamiseksi.
- vii) Menettelyt asianmukaisen jäljitysketjun ja arkistointijärjestelmän varmistamiseksi.
- viii) Menettelyt, jotka koskevat johdon vahvistuslausuman laatimista, toteutetuista tarkastuksista ja havaituista puutteista raportointia ja lopullisista tarkastuksista laadittavaa vuotuista yhteenvetoa.
- ix) Menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle asetetut tukiedellytykset.

B. Todentamisviranomainen

- i) Menettelyt komissiolle osoitettavien välimaksupyyntöjen todentamiseksi.
- ii) Menettelyt, jotka koskevat tilityksen laatimista ja sen täydellisyyden, oikeellisuuden ja totuudenmukaisuuden sekä sen todentamista, että menot ovat sovellettavien unionin ja kansallisten sääntöjen mukaisia ottaen huomioon kaikkien tarkastusten tulokset.
- iii) Menettelyt, joilla turvataan asianmukainen jäljitysketju säilyttämällä kunkin toimen kirjanpitoliedot tietokoneistetussa muodossa, mukaan lukien tiedot takaisin perittävästä, takaisin perityistä tai palautetuista määristä.
- iv) Tarvittaessa menettelyt, joilla varmistetaan, että todentamisviranomainen saa hallintoviranomaiselta riittävät tiedot tehdyistä tarkastuksista ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset.

4. Seuranta

A. Hallintoviranomainen

- i) Menettelyt seurantakomitean työn tukemiseksi.
- ii) Menettelyt, joiden mukaisesti laaditaan vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset ja toimitetaan ne komissiolle.

B. Todentamisviranomainen

- i) Menettelyt, joiden mukaisesti täytetään ne todentamisviranomaisen velvoitteet, jotka koskevat hallinnon varmennusten tulosten ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulosten seuranta ennen maksatushakemusten toimittamista komissiolle.

**LIITE 3: TARKISTUSLISTA SEN ARVIOIMISEKSI, TÄYTTÄVÄTKÖ NIMETYT
ELIMET ASETUKSEN (EU) N:o 1303/2013 LIITTEESSÄ XIII SÄÄDETYT
NIMEÄMISPERUSTEET**

[pp/kk/vv]

SOVELTAMISALA

Jäsenvaltio/alue:

CCI:

Toimenpideohjelma:

Jäsenvaltion riippumattomalle tarkastuselimelle toimittaman nimeämispaketin virallinen
jättöpäivä:

Laatija:
(allekirjoitus, päivämäärä)

Tarkistaja:
(allekirjoitus, päivämäärä)

Johdanto – Tarkistuslistan käytön tarkoitus

Yhteistä säännöstöä koskevan asetuksen 123 ja 124 artiklassa ja alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 21 artiklassa tarkoitettujen nimeämisen on perustuttava riippumattoman tarkastuselimen antamaan kertomukseen ja lausuntoon, jossa arvioidaan, täyttävätkö nimetyt viranomaiset liitteessä XIII vahvistetut sisäistä valvontaympäristöä, riskinhallintaa, valvontatoimia ja seuranta koskevat hyväksymisperusteet.

Riippumattoman tarkastuselimen olisi käytettävä tätä tarkistuslistaa tarkastusten tukena ja ohjeena arvioidessaan, ovatko nimetyt viranomaiset nimeämisperusteiden mukaisia. Riippumattoman tarkastuselimen on arvioidessaan noudatettava kansainvälisesti hyväksytyjä tarkastusstandardeja. Tarkistuslistaa voidaan tarvittaessa mukauttaa vastaamaan kyseisen ohjelman olosuhteita.

Tarkistuslistaa voidaan käyttää myös hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksessa itsearviointivälineenä.

Aiemman ohjelmakauden kanssa olennaisilta osin samanlaisten hallinto- ja valvontajärjestelmien arviointi

Jos riippumaton tarkastuselin toteaa, että hallinto- tai todentamisviranomaista vastaava osa hallinto- ja valvontajärjestelmää on pääasiassa sama kuin edellisellä ohjelmakaudella ja että asetuksen (EY) N:o 1083/2006 asiaankuuluvien säännösten mukaisesti suoritetun tarkastustyön perusteella on näyttöä niiden tehokkaasta toiminnasta tuolla kaudella, se voi todeta, että asiaankuuluvat perusteet täyttyvät eikä enempää tarkastustyötä tarvita.

Riippumattoman tarkastuselimen on dokumentoitava asiaa koskeva päätelmänsä asianmukaisesti.

Elimen nimeämisen peruuttaminen

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 124 artiklan 6 kohdan, joka koskee hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen nimeämisen peruuttamista, mukaisesti riippumattoman elimen on arvioitava myös uuden nimetyt elimen osalta, täyttääkö se nimeämisperusteet.

Järjestelmän keskeisten vaatimusten noudattamatta jättäminen voi johtaa kielteiseen lausuntoon

Jos järjestelmä ei vastaa yhtä tai useampaa nimeämisperustetta keskeisten vaatimusten osalta, lausuntoon on sisällyttävä huomautuksia tai sen on oltava kielteinen.

Jos järjestelmä vastaa vain osittain yhtä tai useampaa nimeämisperustetta keskeisten vaatimusten osalta, riippumaton tarkastuselin arvioi puutteiden vakavuuden ja laajuuden ja päättää, laaditaanko huomautuksia sisältävä vai kielteinen lausunto.

Nimeämisperusteisiin liittyvät keskeiset vaatimukset ja arviointiperusteet

Liitteessä 4 esitetään nimeämisperusteisiin liittyvät keskeiset vaatimukset ja arviointiperusteet. Tämän tarkistuslistan sarakkeessa 2 on kysymyksen kohdalla tarvittaessa numero, joka vastaa arviointien numerointia liitteessä 5.

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

0. Yleistarkistus – Tarkistetaan, ovatko riippumattomalle tarkastuselimelle toimitetut asiakirjat täydellisiä

0.1.	<p>Onko jäsenvaltio toimittanut riippumattomalle tarkastuselimelle kuvauksen hallintoviranomaisen ja tapauksen mukaan todentamisviranomaisen tehtävistä ja menettelyistä?</p> <p>Onko siinä mainittu kaikki komission täytäntöönpanoasetuksen liitteessä III säädetyt osat?</p> <p>Tarkistakaa, onko toimitettu asiakirja-aineisto täydellinen.</p>		
0.2.	<p>Onko asiakirjoissa mainittu selvästi seuraavat tiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ohjelman nimi ja CCI-numero – Pääasiallinen yhteyshenkilö (ja kuvauksen laatimisesta vastaavan elimen sähköpostiosoite) – Järjestelmän kuvauksen päivämäärä (pp/kk/vv) – Järjestelmän rakenteen kuvaus – Hallintoviranomaisen nimi, osoite ja yhteystiedot – Todentamisviranomaisen nimi, osoite ja yhteystiedot – Kaikkien välittävien elinten nimet, osoitteet ja yhteystiedot – Hallintoviranomaisen oikeudellinen asema ja elin, jonka osa se on – Todentamisviranomaisen oikeudellinen asema ja elin, jonka osa se on – Onko hallintoviranomainen nimetty myös todentamisviranomaiseksi (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 3 kohta)? Jos on, vahvistakaa, että hallintoviranomainen on julkinen viranomainen. – Jos kyseessä on alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukainen ohjelma, onko yhteisen sihteeristön nimi, osoite ja yhteystiedot mainittu? – Jos kyseessä on alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukainen ohjelma, onko kunkin jäsenvaltion nimeämien valvojien (asetuksen N:o 1299/2013 23 artikla) nimet, osoitteet ja yhteystiedot mainittu? – Jos kyseessä on alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukainen ohjelma, onko kunkin jäsenvaltion nimeämien kansallisten viranomaisten nimet, osoitteet ja yhteystiedot mainittu (tarvittaessa)? – Onko ilmoitettu, miten tehtävien erottamista koskevan periaatteen noudattaminen on varmistettu tarkastusviranomaisen ja hallintoviranomaisen/todentamisviranomaisen osalta, kun sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 5 kohtaa? 		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

0.3.	Jos kyseessä on alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukainen ohjelma, onko kuvauksessa mainittu, vastaako jonkin ohjelmaan osallistuvan jäsenvaltion elin kokonaiskoordinoinnista hallintoa ja valvontaa koskevissa asioissa?		
	Päätelmä	Riittävä/ei riittävä	

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

1. Sisäinen valvontaympäristö – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteen XIII 1 kohta

Tämä tarkistuslistan osa koskee kaikkia hallintoviranomaisia, todentamisviranomaisia ja välittävillä elimillä siirrettyjä tehtäviä.

1.0.	<p>Onko hallinto- ja valvontajärjestelmässä sisäiseen valvontaympäristöön liittyviä osia, jotka ovat olennaisilta osin samoja kuin edellisellä ohjelmakaudella?</p> <p>Jos on, eritellä nämä osat ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu (<i>eli päätelmään, että hallinto- tai todentamisviranomaista vastaava osa hallinto- ja valvontajärjestelmää on pääasiassa sama kuin edellisellä ohjelmakaudella ja että neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 asiaankuuluvien säännösten mukaisesti suoritetun tarkastustyön perusteella on näyttöä niiden tehokkaasta toiminnasta tuolla kaudella</i>), jolloin riippumaton tarkastuselin voi todeta, että asiaankuuluvat perusteet täyttyvät eikä enempää tarkastustyötä tarvita.</p>		
	<p><u>1. i) Organisaatorakenne, joka kattaa hallinto- ja todentamisviranomaisten tehtävät ja niiden sisäisen tehtäväjaon varmistaa, että tehtävien eriyttämistä koskevaa periaatetta noudatetaan tarvittaessa</u></p>		<p>Keskeiset vaatimukset 1 ja 9</p>
1.1.	<p>(1.1., 1.3., 9.1., 9.3.) Onko toimitettu täydellinen organisaatiokaavio, joka kattaa</p> <ul style="list-style-type: none"> – kaikki hallinto- ja todentamisviranomaisten tehtävät sekä välittävien elinten tehtävät (siirrettyjen tehtävien osalta) – tehtävien jaon kunkin viranomaisen/elimen sisällä varmistaa, että tehtävien eriyttämistä koskevaa periaatetta noudatetaan tarvittaessa – tarkastusviranomaisen? <p>Kattaako kaavio kaikki hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen tehtävät?</p>		
1.2.	<p>(1.1., 1.3., 1.4., 9.1., 9.3., 9.4.) Onko toimitettu yleiset tiedot ja vuokaavio, joka kuvaa hallintoviranomaisen, todentamisviranomaisen, välittävien elinten ja tarkastusviranomaisen välisiä suhteita organisaatiossa sekä komissiolle raportointiin käytettäviä kanavia?</p> <p>Onko kuvattu sitä, miten varmistetaan tehtävien eriyttäminen silloin, kun hallintoviranomainen hoitaa</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>myös todentamisviranomaisen tehtävät?</p> <p>Kun kyse on Euroopan alueellista yhteistyötä koskevista ohjelmista, kattavatko nämä tiedot myös yhteisen sihteeristön, menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden todentamisesta vastaavat valvojat, tarkastajaryhmän ja tarvittaessa kansalliset viranomaiset?</p>		
1.3.	<p>(1.1., 9.1.) Jos on kyse Euroopan alueellista yhteistyötä koskevista ohjelmista, onko ilmoitettu, miten asetuksen N:o 1299/2013 23 artiklan mukaisesti nimetyt valvojat raportoivat hallintoviranomaiselle, jotta tämä voi noudattaa asetuksen N:o 1303/2013 125 artiklan mukaisia velvoitteitaan?</p>		
1.4.	<p>(1.1., 9.1.) Jos on kyse Euroopan alueellista yhteistyötä koskevista ohjelmista, onko olemassa vakimuotoinen sopimusmalli hallintoviranomaisen ja johtavan tuensaajan ja toisaalta johtavan tuensaajan ja hankekumppanien välisiin sopimuksiin?</p>		
1.5.	<p>(1.1., 1.3., 9.1., 9.3.) Mikäli hallintoviranomainen on myös toimenpideohjelman tuensaaja, ovatko hallinnon varmuuksiin liittyvät järjestelyt sellaiset, että niillä voidaan varmistaa tehtävien asianmukainen eriyttäminen?</p>		
1.6.	<p>(1.1., 1.3., 9.1., 9.3.) Onko käytössä menettelyjä, joilla varmistetaan, että erityistä luotettavuutta edellyttävissä tehtävissä (eli tehtävissä, joissa työntekijä voi tehtävänsä luonteen vuoksi vaikuttaa kielteisesti laitoksen luotettavuuteen ja toimivuuteen) työskentelevät henkilöt on yksilöity ja että kyseisiä tehtäviä valvotaan asianmukaisesti (tarvittaessa tehtäväkiertoa ja tehtävien eriyttämistä hyväksi käyttäen)?</p>		
1.7.	<p>(1.1., 1.3., 9.1., 9.3.) Onko käytössä menettelyjä, joiden avulla voidaan tunnistaa ja välttää eturistiriidat käyttäen hyväksi riittävää tehtävien eriyttämistä?</p>		
1.8.	<p>(1.1., 9.1.) Eettiset normit ja luotettavuus: Hankkikaa jäljennökset asiaankuuluvista laeista, säännöistä ja menettelyistä, joita tarkastettavan on noudatettava eettisiä normeja ja luotettavuutta koskevassa politiikassaan, ja tarkistakaa, sisältävätkö ne esimerkiksi seuraavia henkilöstön toimintaa koskevia standardeja:</p> <p>– eturistiriidat (salassapitovelvoite)</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
	<p>– virallisten tietojen ja julkisten varojen käyttö</p> <p>– lahjojen ja etuuksien vastaanottaminen</p> <p>– lojaalius ja luotettavuus.</p> <p>Ovatko nämä säännöt hallintoviranomaisen, todentamisviranomaisen tai välittävien elinten henkilökuntaa sitovia?</p> <p>Onko käytössä menettely, jolla työntekijöille voidaan välittää systemaattista tietoa säännöistä ja niihin tehdyistä muutoksista ja tiedottaa säännöistä uusille työntekijöille?</p>		
	<p><u>1. ii) Järjestely, jolla varmistetaan, silloin kun tehtäviä siirretään välittäville toimielimille⁹, että niille kuuluvat vastuut ja velvoitteet on määritelty, niiden valmiudet hoitaa siirrettyjä tehtäviä on tarkistettu ja että käytössä on raportointimenettelyjä</u></p>		<p><i>Keskeiset vaatimukset 1, 3, 9 ja 10</i></p>
1.9	<p><i>(10.1.) Riippumattoman tarkastuselimen on saatava varmuus siitä, että järjestelmät, jotka liittyvät tällaisiin välittävien elinten tasolle siirrettyihin tehtäviin, ovat rakenteeltaan asianmukaisia. Tätä varten riippumattoman tarkastuselimen on voitava tarkastaa hallintoviranomaisen ja/tai todentamisviranomaisen oma arviointi välittävästä elimestä ja tehdä joitakin lisätestejä välittävän elimen tasolla, mahdollisesti otantamenetelmän avulla.</i></p>	<p><u>ei sovelleta</u></p>	<p><u>ei sovelleta</u></p>
1.10	<p>(3.1., 3.2., 3.3., 1.4., 9.4., 10.1. ja 10.2) Onko käytössä menettelyjä sen varmistamiseksi, että välittävien elinten ja tuensaajien käytössä on tehtävien suorittamiseen ja toimien täytäntöönpanoon liittyvät tiedot?</p>		
1.11.	<p>(1.1., 1.5., 9.1., 9.5. ja 10.2.) Onko jokin hallinto- ja valvontajärjestelmien välittäviin elimiin liittyvä osa olennaisilta osin sama kuin edellisellä ohjelmakaudella?</p> <p>Jos on, mainitkaa, mistä osasta on kyse, ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu. (Ks. edellä oleva 1.0 kohta.)</p>		

⁹ Mukaan luettuna asetuksen (EU) N:o 1301/2013 7 artiklassa mainitut kaupunkiviranomaiset.

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
1.12	<p>(1.1., 1.4., 9.4. ja 10.2.) Onko kaikki välittävät elimet nimetty virallisesti (nimeämispäivä ja -muoto) tai onko niiden asetuksen N:o 1303/2013 123 artiklan 6 kohdan mukainen virallinen nimeämisprosessi kesken?</p> <p>Vahvistakaa kaikkien jo tiedossa olevien välittävien elinten osalta, että järjestelyt ovat asianmukaisia (että ne on vahvistettu kirjallisesti), ja ilmoittakaa, mitkä hallinto- tai todentamisviranomaisten tehtävät on siirretty välittävälle elimille.</p> <p>Onko hallintoviranomaiselle/todentamisviranomaiselle ja välittävälle elimille kuuluvat tehtävät ja velvoitteet esitetty selvästi kirjallisessa muodossa?</p> <p>Viitataan kuvauksessa asiaa koskeviin asiakirjoihin (valtuutusta koskevat säädökset, sopimukset)?</p>		
1.13.	<p>(1.1., 1.5., 9.5. ja 10.2.) Onko hallintoviranomaisella/todentamisviranomaisella asianmukaisia menettelyjä siirrettyjen tehtävien täytäntöönpanon valvomiseksi?</p> <p>Onko hallintoviranomaisen/todentamisviranomaisen ja elimen, jolle tehtäviä on siirretty, välistä raportointia ja seuranta varten käytössä asianmukaisia riittäviin raportointijärjestelmiin perustuvia menettelyjä (välittävän elimen menetelmien tarkastelu, välittävän elimen raportointien tulosten säännöllinen tarkastus, otoksiin perustuva välittävän elimen suorittaman työn suorittaminen uudelleen)?</p>		
1.14.	<p>(1.1., 9.1. ja 10.2.) Onko hallintoviranomainen/todentamisviranomainen saanut organisaatiokaavion, jossa kuvataan välittävien elinten välistä ja sisäistä tehtäväjakoja ja annetaan ohjeellinen virkojen määrä?</p> <p>Eritelkää organisaatiokaaviota tutkittaessa esiin tulleet ongelmat.</p>		
1.15.	<p>(1.1., 1.5., 9.1., 9.5. ja 10.2.) Tarkistiko hallintoviranomainen/todentamisviranomainen, onko välittävällä elimellä valmiudet (selkeästi määritellyt vastuualueet, selkeä organisaatiokaavio jne.) suorittaa siirrettyjä tehtäviä, toisin sanoen toimien valintaan, hallinnon varmuuksiin tai mihin tahansa muuhun</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>siirrettyyn tehtävään liittyviä tehtäviä?</p> <p>Tarkistus on dokumentoitava. Hallintoviranomaisen/todentamisviranomaisen on laadittava todisteet suoritetuista tarkistuksista ja säilytettävä ne.</p>		
1.16.	<p>(1.4., 1.5., 1.6, 9.4., 9.5., 9.6. ja 10.2.) Onko hallintoviranomainen/todentamisviranomainen selvittänyt, onko menettelyistä laadittu välittävän elimen henkilöstön käyttöön tarkoitettuja käsikirjoja?</p> <p>Onko käytössä virallista menettelyä, jolla tarkkaillaan näiden menettelyjen muuttumista, käyttöönottoa tai lopettamista?</p> <p>Perustuvatko menettelyjä koskevat käsikirjat hallintoviranomaiselta/todentamisviranomaiselta saatuihin ohjeisiin?</p> <p>Onko hallintoviranomainen/todentamisviranomainen arvioinut käsikirjojen asianmukaisuutta?</p> <p>Onko mainittu, miten tämän arvioinnin tulokset ilmoitetaan välittävälle elimelle ja mitkä ovat jatkotoimet?</p> <p>Arviointi on dokumentoitava. Hallintoviranomaisen/todentamisviranomaisen on laadittava todisteet suoritetusta arvioinnista ja säilytettävä ne.</p>		
1.17	<p>(10.1.) Kun kyse on tapauksista, joissa jäsenvaltio tai hallintoviranomainen on antanut toimenpideohjelman osan hallinnon välittävälle elimelle välittävän elimen ja jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen välisellä kirjallisella sopimuksella ('yleiskattava tuki') asetuksen 123 artiklan 7 kohdan mukaisesti, onko välittävä elin antanut jäsenvaltiolle tai hallintoviranomaiselle takeet vakavaraisuudestaan ja kyseistä alaa koskevasta pätevyydestään sekä hallinnointi- ja varainhoitokyvystään?</p>		
	<p>1. iii) Sääntöjenvastaisuuksia ja aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintää koskevat raportointi- ja seurantamenettelyt</p>		<p><i>Keskeiset vaatimukset 1, 4, 6, 7, 9 ja 12</i></p>
1.18.	<p>(1.4, 4.2., 6.2, 7.5., 9.4 ja 12.2.) Onko käytössä yksityiskohtaisia kirjallisia menettelyjä sääntöjenvastaisuuksien, kuten petostapausten, käsittelyä varten?</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>Jos on, kattavatko menettelyt seuraavat asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sääntöjenvastaisuuden, epäillyn petoksen ja petoksen määritelmät – Sääntöjenvastaisuuksien, myös petostapausten, toteaminen ja kirjaaminen – Sääntöjenvastaisuuksista (myös vakio- tai muotoiset tapaukset), epäillyistä petoksista ja todetuista petoksista ilmoittaminen komissiolle OLAFin raportointijärjestelmän (IMS – Irregularities Management System, sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmä) välityksellä neuvoston asetuksen N:o 883/2013 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti – Sääntöjenvastaisuuksien, myös epäiltyjen petosten ja todettujen petosten, oikaisu – sääntöjenvastaisuuksia koskevien hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen etenemisen seuranta? <p>Onko käytössä erityisiä menettelyjä, joilla varmistetaan koordinoitu neuvoston asetuksen N:o 883/2013 3 artiklan 4 kohdan mukaisen kansallisen petostentorjunnan koordinoituviraston (AFCOS) kanssa?</p> <p>Vahvistakaa, että maassa on käytössä menettelyt (myös vuokaavio, josta ilmenevät raportointisuhteet), joiden avulla raportoidaan komissiolle säännöllisesti (epäillyistä) petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti.</p>		
1.19.	Kun kyse on systeemisistä sääntöjenvastaisuuksista, määritelläänkö käytössä olevassa menettelyssä tarpeelliset toimenpiteet tapauksen uusiutumisen riskin oikaisemiseksi ja pienentämiseksi?		
1.20.	Onko henkilöstön velvoite ilmoittaa sääntöjenvastaisuuksista ja petostapauksista tuotu selvästi ilmi menettelykäsikirjoissa?		
1.21.	<p>Onko käytössä menettely, jonka puitteissa voi tehdä ilmiantoja (tämä koskee oikeutta ilmoittaa ulkopuoliselle riippumattomalle yhteysviranomaiselle sääntöjenvastaisuuksista ja väärinkäytöksistä)?</p> <p>Onko olemassa riittävät säännöt, joilla voidaan estää ilmoituksen tehneeseen työntekijään kohdistuvat seuraamukset?</p>		
1.22.	(12.1., 12.2.) Onko käytössä menettelyt, joilla varmistetaan, että todentamisviranomainen pitää		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	kirjanpitoa unionin rahastoista maksettujen maksujen takaisin perittävästä määrästä (vireillä olevat takaisinperintämenettelyt) ja huolehtii siitä, että päätös takaisinperinnästä tehdään ilman aiheutonta viivästystä tai aiheettomia perintätoimia ja kirjataan asianmukaisesti?		
1.23.	Onko käytössä menettely takaisinperittäviin summiin liittyvän koron kirjaamiseksi?		
	1. iv) Suunnitelma asianmukaisen henkilöstön, jolla on tarvittavat tekniset taidot, kohdentamisesta organisaation eri tasoille ja eri tehtäviin	<i>Keskeiset vaatimukset 1 ja 9</i>	
1.24.	(1.2. ja 9.2.) Onko käytössä menettelyt sen varmistamiseksi, että kaikilla tasoilla on riittävästi asiantuntevaa henkilöstöä?		
1.25.	(1.1., 1.2., 9.1. ja 9.2.) Onko tehtäväkuvauksissa selitetty työn tavoitteet ja laajuus, kunkin työntekijän tehtävät ja vastualueet sekä raportointijärjestelmä?		
1.26.	(1.2. ja 9.2.) Onko yhteisön henkilöstön valintaa koskeva menettely asianmukainen? Onko valintaperusteet määritelty selvästi?		
1.27.	(1.2. ja 9.2.) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt – henkilöstössä tapahtuvien muutosten hallintaan (esimerkiksi ohjeiden laatimiseen uudelle työntekijälle)? – vapaiden työpaikkojen täyttämiseen?		
1.28.	(1.2. ja 9.2.) Onko käytössä sijaisjärjestelmä työntekijän pitkäaikaista poissaoloa varten? Jos on, voidaanko sen avulla varmistaa tehtävien asianmukainen eriyttäminen?		
1.29.	(1.2. ja 9.2.) Onko käytössä riittävät menettelyt sen varmistamiseksi, että toimistot ja laitteisto ovat asianmukaiset viranomaisen tehtävien hoitamiseen ja että käytettävissä on tarvittavat tekniset laitteet?		
1.30.	(1.2. ja 9.2.) Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että: – jokainen henkilöstön jäsen saa säännöllisesti tehtäviensä vaatimaa koulutusta? – uudet työntekijät saavat heti peruskoulutuksen?		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

1.31.	(1.2. ja 9.2.) Onko käytössä menettelyt henkilöstön säännöllistä arviointia (myös itsearviointia, jos sitä käytetään) koskevaa raportointia varten?		
	Päätelmä:		Riittävä/ei riittävä

2. Riskinhallinta – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII, 2 kohta

Tämä tarkistuslistan osa koskee kaikkia hallintoviranomaisia, todentamisviranomaisia ja välittävillä elimillä siirrettyjä tehtäviä.

2.0.	(1.1., 1.6., 9.1., 9.6.) Onko jokin hallinto- ja valvontajärjestelmien riskinhallintaan liittyvä osa olennaisilta osin sama kuin edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, mainitkaa, mistä osasta on kyse, ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu. (Ks. 1.0 kohta)		
	2. Suhteellisuusperiaate huomioon ottaen järjestely, jolla varmistetaan, että asianmukainen riskienhallintatoimi toteutetaan tarvittaessa ja erityisesti, kun toimintaa (hallinto- ja valvontajärjestelmää) muutetaan merkittävästi		Keskeiset vaatimukset 1, 7 ja 9
2.1.	(1.6., 9.6.) Onko käytössä menettelyjä sen varmistamiseksi, että tarkastettava yhteisö arvioi riskejä? Jos on, hankkikaa jäljennös menettelystä ja viimeisimmästä riskinarvioinnista (jos se on saatavissa) ja tarkistakaa seuraavat asiat: – Kuka arvioinnin suorittaa? – Millä tasoilla arviointi suoritetaan (organisaation tasolla, tietynlaisen toiminnan tasolla)? – Millaisia riskejä tunnustetaan (sisäisiä, ulkoisia...)?		
2.2.	(1.6., 9.6.) Onko menettelyssä huomioitu, että riskinarviointi uusitaan säännöllisesti ja aina, kun järjestelmään on tehty merkittävä muutos?		
2.3.	Onko käytössä menettely sen varmistamiseksi, että riskinarvioinnin tulosten pohjalta tehdään asianmukaiset toimintasuunnitelmat? Jos on, onko menettelyssä otettu riittävästi huomioon kyseisten toimintasuunnitelmien seuranta? (Ilmoitetaan, kuka suorittaa seurantaa ja miten.)		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

2.4.	(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Varmistetaanko riskinarviointia tehtäessä, että myös petosriskin arviointiin kiinnitetään huomiota? (Ks. myös 3. A. vi kohta).		
	Päätelmä:		Riittävä/ei riittävä

3. Hallinto- ja valvontatoimet – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII, 3 kohta

Tämä tarkistuslistan osa koskee kaikkia hallintoviranomaisia, todentamisviranomaisia ja välittävillä elimille siirrettyjä tehtäviä.

A. Hallintoviranomainen			
3.0	(1.1., 1.5. ja 10.2.) Onko jokin hallinto- ja valvontajärjestelmien hallintoviranomaisen hallinto- ja valvontatoimiin liittyvä osa olennaisilta osin sama kuin edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, mainitkaa, mistä osasta on kyse, ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu. (Ks. edellä oleva 1.0 kohta.)		
3.1.	(1.4., 1.6.) Onko jäljempänä mainitut menettelyt annettu kirjallisina hallintoviranomaisen henkilöstön käyttöön, ja onko olemassa virallinen menettely, jolla tarkkaillaan näiden menettelyjen muuttumista, käyttöönottoa tai lopettamista ja sitä, miten niistä ilmoitetaan henkilöstölle? Pidetäänkö kyseisiä menettelyjä riittävinä? Sisältyykö niihin viite jo järjestettyyn tai aiottuun kyseisiä menettelyjä koskevaan koulutukseen ja mahdollisesti saatuun opastukseen (päiväys/viite)?		
3.2.	(1.4., 1.6.) Onko menettelyjen päiväys ja viite mainittu?		
3.3.	(1.4, 1.6) Jos tietyt tehtävät on siirretty välittävillä elimille, onko käsikirja myös niiden käytössä? Onko mainittu, miten tämä ilmoitetaan niille ja mitkä ovat jatkotoimet? (Ks. myös kohta 1.16.)		
	<u>3.A. i) Menettelyt, jotka koskevat tukihakemuksia, hakemusten arviointia, rahoitettavien hankkeiden valintaa, mukaan lukien ohjeet, joilla varmistetaan, että toimet edistävät asiankuuluvien toimintalinjojen erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen 125 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti</u>		<i>Keskeiset vaatimukset 1, 2 ja 4</i>

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
3.4.	<p>(4.3., 1.4.) Onko valintavaiheessa olemassa asianmukaiset menettelyt, joita käytetään toimien arviointiin, valintaan ja hyväksymiseen (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 3 kohta) sekä sen varmistamiseen, että toimet ovat yleisten periaatteiden mukaisia ja vastaavat unionin seuraavilla aloilla harjoittamaa politiikkaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kumppanuuteen ja monitasoiseen hallintoon liittyvä politiikka (esim. avoimuus ja yhdenvertainen kohtelu) – miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen – syrjimättömyys – esteettömyys vammaisten näkökulmasta – kestävä kehitys – julkiset hankinnat – valtiontuki – ympäristöä koskevat säännöt? 		
3.5.	<p>(2.1.) Onko hallintoviranomainen varmistanut, että valintamenettelyssä käytetään valintaperusteita,</p> <p>a) jotka ovat syrjimättömät ja avoimet</p> <p>b) joilla varmistetaan, että toimet edistävät asiaankuuluvien toimintalinjojen erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista</p> <p>c) joissa otetaan huomioon yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 7 ja 8 artiklassa säädetyt miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen ja kestävä kehityksen periaatteet</p> <p>d) jotka takaavat, ettei valituksi tule sellaisia toimia, jotka on jo fyysisesti saatettu päätökseen tai kokonaisuudessaan toteutettu ennen kuin tuensaaja tekee tukihakemuksen?</p>		
3.6.	<p>(2.4.) Onko hallintoviranomainen kehittänyt toimien valitsemista varten selkeät ja riittävät menettelyt,</p> <p>a) joilla varmistetaan, että valittu toimi kuuluu kyseisen rahaston tai kyseisten rahastojen toimintalaan ja voidaan sijoittaa tukitoimien luokkaan tai Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kyseessä olevan toimenpideohjelman prioriteetissa tai prioriteeteissa yksilöityyn toimenpiteeseen</p> <p>b) joilla varmistetaan, että tuensaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle annettavan tuen edellytykset, mukaan lukien erityisvaatimukset, jotka koskevat osana toimea toimitettavia tuotteita tai suoritettavia palveluja, rahoitussuunnitelmaa ja toteuttamiselle asetettua</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>määräaikaa</p> <p>c) joilla varmistetaan, että tuensaajalla on rahoitusta koskevien edellytysten täyttämiseen tarvittavat hallinnolliset ja toiminnalliset valmiudet sekä rahoitusvalmiudet</p> <p>d) joilla varmistetaan, että toimea koskevaa sovellettavaa lainsäädäntöä on noudatettu, jos toimet ovat alkaneet ennen kuin siihen liittyvä rahoitushakemus on toimitettu hallintoviranomaiselle</p> <p>e) joilla varmistetaan, että rahaston tai Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tukea saaviksi valitut toimet eivät sisällä toimintaa, joka on osa toimea, johon on sovellettu tai olisi pitänyt soveltaa takaisinperintämenettelyä tuotannollisen toiminnan ohjelma-alueen ulkopuolelle siirtämisen vuoksi</p> <p>f) joiden avulla voidaan määrittää, mihin tukitoimien luokkaan tai, Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kyseessä ollen, mihin toimenpiteisiin toimen menot on kohdennettava?</p>		
3.7.	Jos on kyse Euroopan alueellista yhteistyötä koskevista ohjelmista, viitataan menettelyissä selvästi asetuksen 1299/2013 12 artiklassa mainittuihin toimien valintaperusteisiin ja noudatetaanko näitä perusteita?		
3.8.	<p>(2.2.) Hakuilmoitukset: onko käytössä asianmukainen menettely, jolla varmistetaan, että</p> <ul style="list-style-type: none"> – hakuilmoitukset julkaistaan – ilmoituksissa kuvataan selkeästi käytetty valintamenettely sekä tuensaajien oikeudet ja velvoitteet, kuten toimenpideohjelman ehdoissa ja tavoitteissa edellytetään – hakuilmoitukset julkaistaan asianmukaisesti, jotta kaikki mahdolliset tuensaajat saavat tiedon asiasta? 		
3.9.	<p>(2.3.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että kaikki vastaanotetut hakemukset rekisteröidään?</p> <p>Hakemukset on rekisteröitävä vastaanottamisen yhteydessä, jokaiselle hakijalle on toimitettava saantitodistus ja kunkin hakemuksen hyväksynnän tilasta on pidettävä kirjaa. Onko olemassa menettely, joka koskee eturistiriidattomuutta koskevia ilmoituksia, jotka kaikkien arvioijien on täytettävä?</p>		
3.10.	<p>(2.4.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että kaikki hakemukset tai hankkeet arvioidaan sovellettavien perusteiden mukaisesti?</p> <p>Arviointia on sovellettava johdonmukaisesti,</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
	<p>käytettävien perusteiden ja pisteytyksen on oltava seurantakomitean hyväksymien ja ilmoituksessa mainittujen perusteiden ja pisteytyksen mukaisia, tulokset on dokumentoitava ja hakemusten aineellinen sisältö on arvioitava. Lisäksi on arvioitava asianmukaisesti tuensaajan rahoitusta koskevien edellytysten täyttämiseen tarvittavat hallinnolliset ja toiminnalliset valmiudet sekä rahoitusvalmiudet.</p> <p>Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että kaikilla hakemusta tai hankkeita arvioivilla henkilöillä on tarvittava asiantuntemus ja että he ovat riippumattomia?</p>		
3.11.	<p>(2.5.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että hakemusten tai hankkeiden hyväksymistä tai hylkäämistä koskevat päätökset ilmoitetaan hakijoille?</p> <p>Päätöksen tekijän on oltava asianmukaisesti valtuutettu henkilö tai elin, tulokset on ilmoitettava kirjallisesti ja hakemusten hyväksymisen tai hylkäämisen syyt on esitettävä selkeästi. Muutoksenhakumenettelystä ja asiaan liittyvistä päätöksistä on ilmoitettava kaikille hakijoille.</p>		
	<p><u>3. A. ii) Menettelyt, jotka koskevat hallinnon tarkastuksia, mukaan lukien kullekin tuensaajan esittämälle korvaushakemukselle tehtävät hallinnolliset tarkastukset ja toimia koskevat paikalla tehtävät varmennukset</u></p>		<p><i>Keskeinen vaatimus 4</i></p>
3.12.	<p>(4.1., 4.2.) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että hallinnollisia tarkastuksia tehtäessä</p> <ul style="list-style-type: none"> – osarahoitetut tuotteet ja palvelut on toimitettu – tuensaajat ovat maksaneet ilmoittamansa menot – menot ovat sovellettavan lainsäädännön (myös kansallisten tukikelpoisuussäntöjen), toimenpideohjelman ja toimelle asetettujen tukiedellytysten mukaiset – menot ovat seuraavien unionin politiikan eri alojen mukaisia: <ul style="list-style-type: none"> – kumppanuuteen ja monitasoiseen hallintoon liittyvä politiikka (avoimuus, yhdenvertainen kohtelu ...) – miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen – syrjimättömyys – esteettömyys vammaisten näkökulmasta – kestävä kehitys 		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> – julkiset hankinnat – valtiontuki – ympäristöä koskevat säännöt? <p>Kuuluuko näihin tarkastuksiin seuraavat asiat:</p> <p>a) tuensaajan kutakin korvaushakemusta koskevat hallinnolliset varmennukset</p> <p>b) toimien paikan päällä suoritettavia tarkastuksia, joita voidaan tehdä otantaperiaatteella?</p> <p>Kattavatko nämä tarkastukset toimien hallinnolliset, taloudelliset, tekniset ja fyysiset näkökohdat soveltuvin osin?</p> <p>Jos kyseessä on alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen mukainen ohjelma, onko määritelty selvästi, miten hallinnolliset tarkastukset järjestetään, kun otetaan huomioon alueellisen yhteistyön ohjelmien tarkastuksia koskevat erityisohjeet?</p> <p>Kuvataanko menettelyssä tietojen antamista kyseisten tarkastuksen suorittavista viranomaisista tai elimistä?</p>		
3.13.	<p><u>(4.1., 4.2.)</u> Voidaanko käytössä olevin menettelyin varmistaa, että paikan päällä tehtävien varmennusten suorittamisväli ja kattavuus on suhteutettu</p> <ul style="list-style-type: none"> – toimelle myönnetyn julkisen tuen määrään ja – riskitasoon, joka on määritetty tällaisissa varmennuksissa ja tarkastusviranomaisen toimittamissa tarkastuksissa koko hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta? 		
3.14.	<p><u>(4.1., 4.2.)</u> Jos paikan päällä suoritettavat tarkastukset perustuvat otantaan, onko varmistuttu siitä, että hallintoviranomainen säilyttää tiedot, joissa kuvataan ja perustellaan käytettyä otantamenetelmää?</p>		
3.15.	<p><u>(4.1., 4.2.)</u> Jos on kyse Euroopan alueellista yhteistyötä koskevista ohjelmista, onko määritetty, tehdäänkö paikan päällä suoritettavia tarkastuksia vain johtavan tuensaajan tiloissa vaiko kaikkien hankkeen tuensaajien tiloissa?</p>		
3.16.	<p><u>(4.3.)</u> Onko hallinnon varmennuksia varten menettelyjä koskevat kirjalliset ohjeet ja kattavat tarkistuslistat, jotta voidaan havaita mahdolliset sääntöjenvastaisuudet?</p> <p>Tarkistuslistoissa on käsiteltävä erityisesti seuraavia seikkoja koskevia varmennuksia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – korvaushakemuksen oikeellisuus 		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> – tukikelpoisuusaika – hyväksytyt hankkeen mukaisuus – hyväksytyt rahoitusosuuden mukaisuus (tarvittaessa) – asiaankuuluvien tukikelpoisuussääntöjen sekä julkisia hankintoja, valtiontukea, ympäristöä, rahoitusvälineitä, kestävästä kehitystä, julkisuutta, yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevia vaatimuksia ja syrjimättömyyttä koskevien EU:n ja kansallisten sääntöjen noudattaminen – hankkeen todellinen tilanne, myös tuotteen tai palvelun fyysinen edistyminen sekä avustussopimuksen ehtojen ja tuotos- ja tulosindikaattoreiden mukaisuus – ilmoitetut menot ja jäljitysketjun olemassaolo – erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille tapahtumille. 		
3.17.	<p>(4.1., 4.2.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että menoilmoitukseen liittyviä menoja koskevat hallinnon varmennukset on suoritettu ennen välimaksupyynnön toimittamista ja että tarkastuksen kohteena ovat olleet itse hakemuksen lisäksi sen liitteenä olevat asiaankuuluvat todentavat asiakirjat?</p> <p>Tuensaajilta varmennusta varten pyydettyjen todentavien asiakirjojen määrä ja tyyppi perustuu kunkin asiakirjakokonaisuuden tai tuensaajan tyyppin riskinarviointiin.</p>		
3.18.	<p>(4.1., 4.2.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että suoritetaan paikan päällä tehtäviä varmennuksia, kun hanke on jo hyvässä vauhdissa sekä fyysisen edistymisen että rahoituksen edistymisen osalta?</p>		
3.19.	<p>(4.1, 4.2. ja 4.4.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että hallintoviranomainen säilyttää tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> – jokaisesta varmennuksesta niin, että tietoihin sisältyy suoritettu työ, varmennuksen päivämäärä ja tulokset – tarkastushavaintojen jatkotoimista ja siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty, kun on havaittu sääntöjenvastaisuuksia? 		
3.20.	<p>(4.1., 4.2.) Jos paikan päällä tehtävät varmennukset eivät ole kaikenkattavia, onko varmistettu, että toimien otanta perustuu asianmukaiseen riskinarviointiin ja että on kirjattu muistiin tiedot, joissa määritellään valitut</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	toimet, kuvataan käytetty otantamenetelmä ja esitetään yleiskatsaus varmennusten yhteydessä tehdyistä päätelmistä ja havaituista sääntöjenvastaisuuksista?		
3.21.	(4.5.) Kuvataanko sitä, miten tiedot suoritetuista varmennuksista toimitetaan todentamisviranomaiselle ja tarkastusviranomaiselle, myös kun kyseessä ovat tiedot, jotka koskevat unionin tai kansallisten elinten suorittamien hallinnon varmennusten ja tarkastusten yhteydessä havaittuja puutteita ja/tai sääntöjenvastaisuuksia (epäillyt ja todetut petokset mukaan luettuina) ja niiden johdosta toteutettuja jatkotoimia?		
	3. A. iii) Menettelyt, jotka koskevat tuensaajan korvaushakemusten käsittelyä ja maksujen hyväksymistä		<i>Keskeinen vaatimus 4</i>
3.22.	<p>(4.3.) Ovatko tuensaajilta perittäviä korvauksia ja tuensaajille maksettavia maksuja koskevien hakemusten käsittelyä koskevat menettelyt asetuksen (EU) N:o 1303/2013 122 artiklan 3 kohdan mukaiset?</p> <p>Erityisesti:</p> <p>a) Onko menettelyjen, joilla korvaushakemukset vastaanotetaan, tarkastetaan ja todetaan asianmukaisiksi, jokainen vaihe kuvattu?</p> <p>b) Onko menettelyjen, joilla tuensaajille suoritettavat maksut hyväksytään, maksetaan ja kirjataan, jokainen vaihe kuvattu?</p> <p>c) Suorittaako elin mainitun menettelyn kunkin vaiheen (ellei se ole hallintoviranomainen)?</p> <p>d) Onko prosessiin liittyvien tehtävien asianmukainen eriyttäminen varmistettu?</p> <p>e) Onko laadittu vuokaavio, joka kuvaa prosesseja ja josta käyvät ilmi kaikki prosesseihin osallistuvat elimet?</p> <p>f) Onko liitteenä kaikki tarvittavat ja asiaankuuluvat todentavat asiakirjat?</p> <p>g) Onko kuvattu menettelyä, jolla näiden hallintoviranomaisen tarkastusten tuloksia koskevat tiedot välitetään todentamisviranomaiselle?</p> <p>h) Onko menettelyä laadittaessa otettu huomioon tuensaajille suoritettavia maksuja koskeva 90 päivän määräaika asetuksen (EU) N:o 1303/2013 132 artiklan mukaisesti?</p> <p>i) Onko laadittu kuvaus toteutuksen senhetkisestä tilanteesta asetuksen (EU) N:o 1303/2013 122 artiklan 3 kohdan vaatimusten mukaisesti?</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p><u>3. A. iv) Menettelyt, jotka koskevat tietokoneistettua tietojärjestelmää, jolla kootaan, tallennetaan ja säilytetään kutakin toimea koskevat tiedot, mukaan lukien tarvittaessa tiedot yksittäisistä osallistujista ja indikaattoritietojen erittely sukupuolen mukaan, ja jolla varmistetaan, että järjestelmän turvallisuus vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä vaatimuksia¹⁰</u></p>	<p><i>Keskeiset vaatimukset 5, 6 ja 11</i></p>	
3.23.	<p><i>Pyydämme huomioimaan, että tietokoneistetusti tallennettavia ja säilytettäviä tietoja koskevaa komission delegoidun asetuksen N:o 480/2014 32 artiklaa sovelletaan asetuksen liitteessä III tarkoitettua tallennettua ja säilytettyä tietoa koskevien tietojen osalta joko joulukuusta 2014 tai 1. päivästä heinäkuuta 2015. Tämän nimeämisperusteen arviointi on tehtävä ottaen huomioon kyseinen lainsäädäntö.</i></p>	<p>ei sovelleta</p>	
3.24.	<p>(5.1., 5.2., 6.1.)</p> <p>Onko käytössä asianmukainen järjestelmä sen varmistamiseksi, että kustakin toimesta kerätään, tallennetaan ja säilytetään tietokonepohjaisessa muodossa tietoja, jotka ovat tarpeen seuranta, arviointia, varainhoitoa, varmennuksia ja tarkastamista varten ja joihin kuuluvat tarvittaessa myös tiedot toimien yksittäisistä osallistujista ja sukupuolen mukaan eritellyt tiedot indikaattoreista, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 2 kohdan d alakohdan ja komission delegoidun asetuksen N:o 480/2014 24 artiklan mukaisesti?</p> <p>Onko tarkastettavalla elimellä tietokoneistettu järjestelmä, joka pystyy tarjoamaan komission delegoidun asetuksen liitteessä III edellytettävää luotettavaa ja merkityksellistä tietoa, myös tietoja, joita hallintoviranomaisen on toimitettava yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti ja jotka liittyvät indikaattoreihin ja välitavoitteisiin sekä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamista koskevaan edistymiseen?</p>		
3.25	<p>(5.1., 5.2., 6.1.) Voidaanko järjestelmän avulla varmistaa, yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti, että indikaattoreita koskevat tiedot eritellään sukupuolen mukaan silloin, kun tätä edellytetään ESR-asetuksen liitteissä I ja II?</p>		

¹⁰ Standardit ISO/IEC 27001:2013 ja ISO/IEC 2007:2013.

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
3.26.	<p>(6.3.) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt, joilla varmistetaan</p> <ul style="list-style-type: none"> – tietokoneistetun järjestelmän turvallisuus¹¹ ja ylläpito, tietojen eheys, tietojen luottamuksellisuus, lähettäjän todentaminen sekä asiakirjojen ja tietojen säilyttäminen erityisesti yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen N:o 1303/2013 122 artiklan 3 kohdan, 125 artiklan 4 kohdan d alakohdan, 125 artiklan 8 kohdan ja 140 artiklan mukaisesti – yksilöiden suojele henkilötietojen käsittelyssä? 		
3.27.	<p>(5.1., 5.2., 6.3.) Onko tietojärjestelmästä (-järjestelmästä) toimitettu kuvaus ja vuokaavio, josta näkyvät järjestelmien osa-alueet ja yhteydet toisiinsa sekä se, onko ne verkotettu toisiinsa vai hajautettu?</p>		
3.28.	<p>(5.1., 5.2., 6.3.) Onko järjestelmää käytetty edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, pidettiinkö sitä luotettavana (onko sitä esimerkiksi tarkastettu)?</p>		
3.29.	<p>(5.1., 5.2., 6.3.) Käsitelläänkö tietojärjestelmän kuvauksessa riittävästi tehtävien eriyttämistä?</p>		
3.30.	<p>(5.1., 5.2., 6.3.) Ilmoittakaa, voidaanko järjestelmien avulla jo nyt kerätä luotettavaa tietoa asioista, jotka mainitaan kysymyksissä 3.24 – 3.25.</p> <p>Jos ei voida</p> <p>a) Arvioikaa asiasta vastaavien elinten toimittaman suunnitelman perusteella, saadaanko järjestelmä toimintakuntoiseksi komission delegoidun asetuksen 32 artiklan mukaisesti. Ilmoittakaa päivämäärä, jolloin järjestelmät ovat toimintakunnossa, jotta voidaan varmistaa edellä mainittujen säännösten sekä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 2 kohdan d alakohdan noudattaminen.</p> <p>b) Ilmoittakaa, toimitettiinkö tietojärjestelmän edellisen version testaustulos riippumattomalle tarkastuselimelle. Voidaanko tässä vaiheessa tehdä päätelmiä tai antaa suosituksia tietojärjestelmän kehittämisestä (esimerkiksi sellaisissa asioissa kuin tehtävien eriyttäminen, työnkulku, käyttäjäprofiilit tai turvallisuus¹²)?</p>		
	<p>3. A. v) Hallintoviranomaisen käyttöön ottamat menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaajilla on</p>		<p><i>Keskeiset vaatimukset 3 ja 4</i></p>

¹¹ Huomioon on otettava kansainvälisesti hyväksytyt standardit ISO/IEC 27001:2013 ja ISO/IEC 2007:2013.

¹² Ks. kysymykseen 3.87 liittyvä alaviite.

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille		
3.31.	<p>(3.1., 4.3.h) Onko tarkastettavalla elimellä menettely, jolla tarkistetaan, onko tuensaajilla erillinen kirjanpitojärjestelmä tai asianmukainen kirjanpitokoodi kaikille apuun liittyville tapahtumille, jolloin voidaan varmentaa</p> <ul style="list-style-type: none"> – sellaisten menojen oikea kohdentaminen, jotka liittyvät osarahoitettavaan toimeen vain osittain – tietyn tyyppiset menot, joiden katsotaan olevan tukikelpoisia vain tietyissä rajoissa tai suhteessa muihin kustannuksiin. 		
	<u>3.A. vi) Menettelyt tehokkaiden ja oikeasuhteisten petostentorjuntatoimenpiteiden käyttöön ottamiseksi (125 artiklan 4 kohdan c alakohta)</u>		<i>Keskeinen vaatimus 7</i>
3.32.	<p>(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että todetut riskit huomioon ottaen tehokkaat ja oikeasuhteiset petostentorjuntatoimenpiteet voidaan ottaa käyttöön?</p> <p>Perustuvatko petostentorjuntatoimenpiteet petostentorjuntaketjun neljään päävaiheeseen eli ehkäisemiseen, havaitsemiseen, oikaisemiseen ja syytteen asettamiseen?</p> <p>Onko olemassa menettely petostentorjuntatoimenpiteiden seuranta ja päivittämistä varten?</p>		
3.33.	<p>(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Voidaanko menettelyn avulla varmistaa, että jos petosriskinarviointi osoittaa, että on olemassa petoksia koskeva huomattava tai vakava jäännös(netto)riski, joka johtuu siitä, etteivät olemassa olevat tarkastukset riitä lieventämään havaittuja petosriskejä, hallintoviranomaisen on osoitettava, että se on ottanut käyttöön petostentorjunnan lisätoimenpiteitä (sekä ilmoitettava aiotut toimenpiteet ja niiden toteutusaikataulu)?</p> <p>Onko olemassa asianmukaiset ja oikeasuhteiset ehkäisevät toimenpiteet, jotka on laadittu erikseen tiettyjä tilanteita varten ja joilla pienennetään petosten jäännösriski hyväksyttävälle tasolle (kuten tehtävnmäärittely, käytäntesäännöt, ylimmän johdon viestinnän sävy, vastuualueiden jakaminen, koulutus ja tiedotustoimet, tietojen analyysi sekä ajantasainen tieto petosten varoitusmerkeistä ja petosindikaattoreista)?</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
3.34.	<p>(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että petosriskinarviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> – suoritetaan ensimmäisen kerran riittävän nopeasti – uusitaan ohjelmakauden aikana useaan kertaan sen mukaan, mitkä ovat riskitasot ja mikä on todellinen havaittujen petostapausten määrä? <p>Vaikka sitä ei vaaditakaan, suosittelemme, että riskinarviointi suoritetaan ennen hallintoviranomaisen nimeämistä tai ainakin viimeistään 6 kuukauden kuluessa nimeämisestä. Onko tästä asiasta määräyksiä?</p>		
3.35.	<p>(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Voidaanko menettelyn avulla varmistaa, että petosriskinarviointi kattaa erityiset petosriskit, jotka liittyvät</p> <ul style="list-style-type: none"> – hakijoiden valintaan – toimien täytäntöönpanoon ja varmentamiseen – menojen todentamiseen ja maksuihin? <p>Onko havaittu muita erityisiä petosriskejä, joita komission työväline ei kata? Jos on, mitä ne ovat?</p>		
3.36.	<p>Onko käytössä menettely, jonka puitteissa voi tehdä ilmiantoja (tämä koskee oikeutta ilmoittaa ulkopuoliselle riippumattomalle yhteysviranomaiselle sääntöjenvastaisuuksista ja väärinkäytöksistä)?</p> <p>Onko olemassa riittävät säännöt, joilla voidaan estää ilmoituksen tehneeseen työntekijään kohdistuvat sisäiset seuraamukset?</p>		
3.37.	<p>(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Voidaanko petosriskinarviointiprosessiin liittyvän menettelyn avulla varmistaa, että</p> <ul style="list-style-type: none"> – arviointiryhmän koostumus on asianmukainen ja sen jäsenet ovat peräisin edustavista osastoista – on todisteita siitä, että tietolähteet, kuten tarkastuskertomukset, petoskertomukset ja valvonnan itsearviointit, otetaan huomioon riskinarviointimenettelyssä – itsearviointimenettely on dokumentoitu niin selvästi, että tehty päätelmä voidaan tarkistaa – on todisteita siitä, että ylin johto valvoo menettelyä ja/tai osallistuu siihen riittävässä määrin ja että se on hyväksynyt riskialtistuksen nettotason? 		
3.38.	<p>(7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6., 7.7.) Aikooko tarkastettava elin käyttää Arachnea tai muuta siihen verrattavaa erityistä tiedonlouhintatyökalua sellaisten toimien havaitsemiseen, jotka voivat olla alttiita</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
	<p>petoksille, eturistiriidoille tai sääntöjenvastaisuuksille?</p> <p>Komissio katsoo hallintoviranomaisen käyttämän web-pohjaisen tiedonlouhintatyökalun olevan hyvän käytännön mukainen petostentorjuntaväline, ja se olisikin otettava huomioon valvontatoimien riittävyttä arvioitaessa.</p>		
3.39.	(7.5.) Voidaanko menettelyn avulla varmistaa, että raportointitoimet ovat petosta epäiltäessä riittävät, erityisesti kun otetaan huomioon koordinoiti tarkastusviranomaisen, jäsenvaltion toimivaltaisten tutkintaviranomaisten, komission ja OLAFin kanssa?		
3.40	<p>(7.6. ja 7.7.) Onko käytössä asianmukaiset prosessit, joilla seurataan epäiltyjä petostapauksia ja niihin liittyvää vilpillisesti käytettyjen EU:n varojen takaisinperintää?</p> <p>Onko käytössä seurantamenettelyjä, joilla voidaan tarkistaa mahdolliseen tai tapahtuneeseen petokseen liittyviä prosesseja, menettelyjä tai valvontaa ja joiden perusteella tarkistetaan petosriskinarviointia?</p>		
	<u>3. A. vii) Menettelyt asianmukaisen jäljitysketjun ja arkistointijärjestelmän varmistamiseksi</u>		<i>Keskeiset vaatimukset 4 ja 5</i>
3.41.	<p>(4.1, 4.2. ja 4.4.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että hallintoviranomainen säilyttää tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> – jokaisesta varmennuksesta niin, että tietoihin sisältyy suoritettu työ, varmennuksen päivämäärä ja tulokset – tarkastushavaintojen jatkotoimista ja siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty, kun on havaittu sääntöjenvastaisuuksia? 		
3.42.	(5.2.) Onko käytössä menettely, jolla varmistetaan, että hallintoviranomainen pitää kirjaa menoihin ja tarkastuksiin liittyviä todentavia asiakirjoja hallussaan pitävistä elimistä ja niiden sijainnista?		
3.43	(5.3.) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että kaikki asiakirjat, joita tarvitaan asianmukaisen jäljitysketjun turvaamiseksi, säilytetään asetuksen (EU) N:o 1303/2013 72 artiklan g alakohdan, 122 artiklan 3 kohdan, 125 artiklan 4 kohdan d alakohdan ja 140 artiklan vaatimusten mukaisesti sekä niiden kansallisten sääntöjen mukaisesti, joilla asiakirjojen todistetaan vastaavan alkuperäisiä asiakirjoja (asetuksen (EU) N:o		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>1303/2013 125 artiklan 4 kohdan d alakohta ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014 25 artikla)?</p> <p>Onko käytössä seuraavia asioita koskeva asianmukainen menettely:</p> <ul style="list-style-type: none"> – arkistoitavien asiakirjojen tyyppi – määräaika, jonka kuluessa kyseiset asiakirjat on arkistoitava – muoto, jossa asiakirjoja on säilytettävä? <p>Onko annettu ohjeita siitä, miten tuensaajien, välittävien elinten ja/tai hallintoviranomaisen on pidettävä todentavat asiakirjat saatavilla? Jos on, ilmoittakaa päivämäärä ja viite.</p>		
3.44.	<p>(4.4., 5.1., 5.2.) Kuvataanko jäljitysketjua niin, että voidaan osoittaa, että</p> <p>a) sen avulla voidaan tarkistaa, että komissiolle ilmoitetut menojen todennetut kokonaismäärät vastaavat yksityiskohtaista kirjanpitoaineistoa sekä todentamis- ja hallintoviranomaisten, välittävien elinten ja tuensaajien hallussa olevia, toimenpideohjelman mukaisesti yhteisrahoitettuja toimia koskevia tositteita</p> <p>b) se mahdollistaa tuensaajalle maksetun julkisen rahoitusosuuden tarkastamisen</p> <p>c) sen avulla voidaan tarkistaa seurantakomitean laatimien valintaperusteiden noudattaminen</p> <p>d) se sisältää jokaisen toimen osalta tapauksen mukaan tekniset eritelmät ja rahoitussuunnitelman, tuen hyväksymistä koskevat asiakirjat, julkisiin hankintamenettelyihin liittyvän asiakirjan, seurantakertomukset sekä tehtyjä tarkistuksia ja tarkastuksia koskevat kertomukset?</p>		
3.45.	<p>(5.1.) Onko käytössä menettely sen varmistamiseksi, että tekniset eritelmät ja toimen rahoitussuunnitelma, edistymis- ja seurantakertomukset, hakemista, arviointia, valintaa, avustuksen hyväksymistä sekä tarjouskilpailu- ja sopimuksentekomenettelyjä koskevat asiakirjat sekä osarahoitettujen tuotteiden ja palvelujen tarkastuksia koskevat raportit säilytetään asianmukaisella hallinnon tasolla?</p>		
3.46.	<p>(5.1.) Onko käytössä menettely, jolla varmistetaan, että toimia koskevat <u>kirjanpitotiedot</u> säilytetään asianmukaisella hallinnon tasolla ja että ne sisältävät yksityiskohtaiset tiedot tuensaajan jokaisen yhteisrahoittaman toimen tosiasiallisista kustannuksista?</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	Kirjanpitojärjestelmän avulla on oltava mahdollista tunnistaa tuensaaajat ja muut prosessiin osallistuvat elimet sekä maksun perustelut.		
	<u>3. A. viii) Menettelyt, jotka koskevat johdon vahvistuslausuman laatimista, toteutetuista tarkastuksista ja havaituista puutteista raportointia ja lopullisista tarkastuksista laadittavaa vuotuista yhteenvetoa</u>		<i>Keskeinen vaatimus 8</i>
3.47.	(8.1., 8.2., 8.3., 8.4.) Onko hallintoviranomaisen käytössä menettelyt – johdon vahvistuslausuman laatimiseksi (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4 kohdan e alakohta)? – joita käytetään laadittaessa varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan b alakohdassa mainittu lopullisia tarkastuskertomuksia ja tehtyjä tarkastuksia koskeva vuotuinen yhteenveto, johon kuuluu myös analyysi järjestelmissä havaittujen virheiden ja puutteiden luonteesta ja laajuudesta sekä niiden korjaamiseksi suunnitelluista ja toteutetuista toimenpiteistä (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4 kohdan e alakohta)?		
3.48	(8.2.) Onko varmistettu, että johdon vahvistuslausuma perustuu vuotuisen yhteenvetoon ja että se on laadittu komission täytäntöönpanoasetuksessa annetun mallin mukaan?		
3.49.	(8.4.) Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että vuotuinen yhteenveto ja johdon vahvistuslausuma sekä kaikki asiaankuuluvat todentavat asiakirjat ja tiedot asetetaan ajoissa (asianmukaiset sisäiset määräajat) tarkastusviranomaisen saataville tarkastusviranomaisen suorittamaa arviointia varten?		
3.50	(8.3.) Onko vuotuisen yhteenvetoon ja johdon vahvistuslausuman laadintaan liittyvän työn asianmukaiseen dokumentointiin kiinnitetty huomiota sen varmistamiseksi, että a) maksatuspyynnöt tarkistetaan ennen niiden lähettämistä todentamisviranomaiselle, jotta (kirjanpitoon liitettävien) tietojen asianmukainen esittäminen, täydellisyys ja täsmällisyys voidaan varmistaa b) maksatuspyynnöt tarkistetaan ennen niiden lähettämistä todentamisviranomaiselle, jotta voidaan vahvistaa, että ne sisältävät vain menoja, jotka on käytetty aiottuun tarkoitukseen c) käytössä olevat valvontajärjestelmät antavat riittävät		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	takeet siitä, että tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja sääntöjenmukaiset? (Ks. kysymykset 3.51–3.61, joissa käsitellään tärkeimpiä kohtia hallinto- ja valvontajärjestelmästä.)		
3.51.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että ohjelmaa varten rekrytoidaan riittävästi työntekijöitä, jotta voidaan olla vakuuttuneita järjestelmän tehokkaasta toiminnasta?		
3.52.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että riskejä hallitaan sisäisten sääntöjen (esimerkiksi riskinhallintaa koskevan käsikirjan) mukaisesti?		
3.53.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että sääntöjenvastaisuudet estetään ja selvitetään ja että niistä ilmoitetaan ja niihin reagoidaan oikea-aikaisesti?		
3.54.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että järjestelmään tehtyjä muutoksia ja menettelyjä koskevia poikkeuksia sovelletaan ja sisäisen valvonnan puutteita korjataan asianmukaisesti sisäisiä sääntöjä noudattaen?		
3.55.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että ohjelman täytäntöönpanoa seurataan säännöllisesti etenkin seuraavien seikkojen osalta: a) hankkeiden valinta (muut kuin suurhankkeet) b) suurhankkeiden valmistelu ja toimittaminen c) tarjouskilpailut ja sopimusten tekeminen c) hankkeiden toteutus?		
3.56.	Onko olemassa menettelyt, joilla vahvistetaan indikaattoreihin, välitavoitteisiin ja ohjelman edistymiseen liittyvien tietojen luotettavuus?		
3.57.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että käytössä on tehokkaita ja oikeasuhteisia petostentorjuntatoimenpiteitä ja että niiden tulokset otetaan huomioon johdon vahvistuslausumassa?		
3.58.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että hallinnon varmennusten tulokset ilmoitetaan vuotuisessa yhteenvedossa?		
3.59.	Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että hallinnon varmennusten tulokset otetaan asianmukaisesti huomioon pääteltäessä, toimiiko käytössä oleva valvontajärjestelmä tehokkaasti ja ovatko tilien perustana olevat toimet laillisia ja sääntöjenmukaisia?		
3.60.	(8.1.) Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että asiaankuuluvien (EU:n ja kansallisen tason)		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	tarkastuselinten antamiin lopullisiin tarkastuskertomuksiin sisältyviä suosituksia seurataan ja noudatetaan?		
3.61.	(8.1) Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että tarkastuksissa havaitut puutteet ja ongelmat korjataan?		
	3. A. ix) Menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle asetetut tukiedellytykset	Keskeinen vaatimus 3	
3.62.	(3.1.) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaajille välitetään tehokkaasti tietoa heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan? Käsitelläänkö näissä menettelyissä riittävästi – jäsenvaltion antamia, ohjelmaa koskevia kansallisia tukikelpoisuussääntöjä – sovellettavia unionin tukikelpoisuussääntöjä – erityisvaatimuksia, jotka koskevat osana toimea toimitettavia tuotteita tai suoritettavia palveluja – rahoitussuunnitelmaa ja toteuttamiselle asetettua määräaikaa – vaatimuksia, jotka koskevat erillistä kirjanpitojärjestelmää tai soveltuvaa kirjanpitokoodia – säilytettäviä ja ilmoitettavia tietoja – tiedotus- ja julkisuusvelvoitteita?		
3.63.	(3.2.) Onko ohjelmaa varten vahvistettu selkeät ja yksiselitteiset kansalliset tukikelpoisuussäännöt?		
3.64.	(3.3.) Onko käytössä selkeä strategia, jolla varmistetaan, että tuensaaajilla on käytävissään tarvittavat tiedot ja että he saavat asianmukaista ohjausta (esitteet, opaskirjaset, seminaarit, työpajat, verkkosivustot jne.).		
	B. Todentamisviranomaisen		
3.65.	(9.1., 9.6. ja 10.2.) Onko jokin todentamisviranomaisen hallinto- ja valvontatoimiin liittyvä hallinto- ja valvontajärjestelmien osa olennaisilta osin sama kuin edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, mainitkaa, mistä osasta on kyse, ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu. (Ks. edellä oleva 1.0 kohta.)		
3.66.	(9.4., 9.6.) Onko jäljempänä mainitut menettelyt annettu kirjallisina todentamisviranomaisen		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>henkilöstön käyttöön, ja onko olemassa virallinen menettely, jolla tarkkaillaan näiden menettelyjen muuttumista, käyttöönottoa tai lopettamista ja sitä, miten näistä ilmoitetaan henkilöstölle?</p> <p>Pidetäänkö kyseisiä menettelyjä riittävinä?</p> <p>Sisältyykö niihin viite jo järjestettyyn tai aiottuun kyseisiä menettelyjä koskevaan koulutukseen ja mahdollisesti annettuun opastukseen (päiväys/viite)?</p>		
3.67.	(9.4., 9.6.) Onko menettelyjen päiväys ja viite mainittu?		
3.68.	(9.4., 9.6.) Jos tietyt tehtävät on siirretty välittävälle elimelle, onko käsikirja myös niiden käytössä? Onko mainittu, miten tämä ilmoitetaan niille ja mitkä ovat jatkotoimet? (Ks. myös kohta 1.16.)		
	<u>3. B. i) Menettelyt komissiolle osoitettavien välimaksujen todentamiseksi.</u>	<i>Keskeiset vaatimukset 9, 10 ja 13</i>	
3.69.	<p><u>(13.2., 13.3., 10.2.)</u> Onko olemassa vuokaavio ja asianmukainen menettely, jota käytetään menoilmoitusten laatimisessa, varmentamisessa ja toimittamisessa komissiolle, myös menettely, jolla varmistetaan, että välimaksua koskeva lopullinen hakemus toimitetaan viimeistään 31. heinäkuuta edellisen varainhoitovuoden päättymisen jälkeen?</p> <p>Esitetäänkö siinä menoilmoitusten kulku tuensaajilta todentamisviranomaiselle ja toimittaminen komissiolle?</p>		
3.70.	Onko käytössä kuvaus järjestelyistä, joiden avulla todentamisviranomaisen saa toimista kaikki maksatushakemusten laatimisessa ja toimittamisessa tarvittavat tiedot, myös hallinnollisten tarkastusten ja kaikkien muiden asiaa koskevien tarkastusten tulokset?		
3.71.	<p><u>(9.4., 13.1., 13.2., 13.3., 13.4., 13.5. ja 10.2.)</u> Onko olemassa kuvaus tietokoneistetusta kirjanpitojärjestelmästä, jota käytetään perustana todennettaessa menotilejä komissiolle?</p> <p>a) Onko järjestelmä keskitetty vai hajautettu?</p> <p>b) Jos kyseessä on hajautettu järjestelmä, onko kuvattu, miten yhdistetyt tiedot välitetään todentamisviranomaiselle?</p> <p>c) Ovatko kirjanpitojärjestelmä ja tietojärjestelmä yksi ja sama järjestelmä, vai onko kyseessä kaksi erillistä järjestelmää?</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	<p>– Jos järjestelmät ovat erillisiä, onko kuvattu niiden välinen yhteys ja miten on varmistettu, että järjestelmissä on samat tiedot? (sähköinen linkki, täsmäyttäminen)</p> <p>d) Onko järjestelmä jo toimintakunnossa? Ellei ole, milloin se on toimintakunnossa?</p> <p>e) Onko järjestelmää käytetty jo edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, onko se tarkastettu aiemmin ja todettu luotettavaksi?</p>		
3.72.	<p><u>(13.2., 13.3., 10.2.)</u> Onko kirjanpitojärjestelmän yksityiskohtaisuus ilmoitettu muun muassa seuraavilta osin:</p> <p>a) Näkyvätkö siitä rahasto- ja painopistekohtaiset kokonaisuudet?</p> <p>b) Voidaanko käytettävissä olevien julkisten varojen kohdentuminen jäljittää?</p> <p>c) Voidaanko tuensaajien suorittamat maksut kohdentaa kyseiselle vuodelle?</p>		
3.73.	<p><u>(13.2., 13.3., 10.2.)</u> Onko kyseessä ERI-rahastojen toimia varten tarkoitettu erillinen kirjanpitojärjestelmä vai käytetäänkö järjestelmää myös muiden rahastojen tapahtumia varten?</p> <p>– Jos järjestelmä ei ole erillinen, eritteleekö se ERI-rahastojen tapahtumat (esimerkiksi erityisen kirjanpitokoodin avulla)?</p>		
3.74.	<p><u>(13.2., 13.3., 10.2.)</u> Onko käytössä asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että todentamisviranomainen tarkistaa maksatuspyyntöjen totuudenmukaisuuden?</p>		
	<p><u>3. B. ii) Menettelyt, jotka koskevat tilityksen laatimista ja sen täydellisyyden, oikeellisuuden ja totuudenmukaisuuden sekä sen todentamista, että menot ovat sovellettavien unionin ja kansallisten sääntöjen mukaisia ottaen huomioon kaikkien tarkastusten tulokset.</u></p>		<p><i>Keskeiset vaatimukset 9, 11 ja 13</i></p>
3.75.	<p><u>(13.1., 13.4., 13.5.)</u> Onko käytössä asianmukaisia menettelyjä, joita käytetään kuvattaessa kirjanpitojärjestelmää, jonka perusteella laaditaan komissiolle toimitettavat maksatushakemukset (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan d alakohta)?</p>		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	Onko käytössä menettely sen varmistamiseksi, että komissiolle ilmoitettuja menoja koskeva asianmukainen kirjanpitoaineisto ja tuensaajille maksettu vastaava julkinen rahoitusosuus säilytetään tietokoneistetussa muodossa?		
3.76.	<u>(9.4., 11.1., 13.1., 13.4., 13.5.)</u> Onko olemassa asianmukaiset järjestelyt koottujen tietojen toimittamiseksi todentamisviranomaiselle hajautetussa järjestelmässä?		
3.77.	<u>(13.1., 13.4., 13.5.)</u> Onko kirjanpitojärjestelmän ja tietojärjestelmän välillä selvä yhteys?		
3.78.	<u>(13.1., 13.4., 13.5.)</u> Pystyykö järjestelmän avulla tunnistamaan ERI-rahastojen tapahtumat, jos se on yhteinen muiden rahastojen kanssa?		
3.79.	<u>(13.1., 13.4., 13.5.)</u> Onko käytössä asianmukaiset menettelyt, joita käytetään tilitysten laatimiseksi oikea-aikaisesti ja niiden ilmoittamiseksi komissiolle varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan mukaisesti (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan b alakohta ja 137 artiklan b alakohta)? On oltava selkeät järjestelyt, joiden avulla todennetaan tilityksen täydellisyys, oikeellisuus ja totuudenmukaisuus ja se, että tilitykseen kirjatut menot ovat sovellettavien unionin ja kansallisten sääntöjen mukaiset (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan c alakohta) ja että huomioon otetaan kaikkien varmennusten ja tarkastusten tulokset.		
3.80.	<u>(13.1., 13.4., 13.5.)</u> Miten on varmistettu, että tilien laatimisessa otetaan huomioon kaikkien tarkastusten tulokset?		
	<u>3. B. iii) Menettelyt, joilla turvataan asianmukainen jäljitysketju säilyttämällä kunkin toimen kirjanpitotiedot tietokoneistetussa muodossa, mukaan lukien tiedot takaisin perittävästä, takaisin perityistä tai palautetuista määristä.</u>		<i>Keskeiset vaatimukset 11 ja 12</i>
3.81.	<u>11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2.)</u> Onko olemassa järjestelmä, jolla turvataan unionin tuen takaisinperintä? Onko sitä kuvattu? Onko käytössä menettely, jota käytetään kuvattaessa järjestelmää, jolla varmistetaan julkisen tuen, myös		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	unionin myöntämän tuen, nopea takaisinperintä?		
3.82.	<p>11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2.) Onko olemassa asianmukaiset menettelyt, joilla varmistetaan asianmukainen jäljitysketju siten, että säilytetään tietokonepohjaisessa muodossa kirjanpitoaineisto, johon kuuluvat kunkin toimen osalta takaisin perityt ja takaisin perittävät määrät, maksatushakemuksesta poistetut peruutetut määrät, määrät, joita ei voida periä takaisin, ja oikeudellisen menettelyn tai hallinnollisen muutoksenhaun vuoksi keskeytettyihin toimiin liittyvät määrät sekä määrät, jotka on peritty takaisin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 71 artiklan soveltamisen seurauksena?</p> <p>Onko järjestelmä jo toiminnassa ja voidaanko edellä tarkoitettut tiedot tallentaa sen avulla luotettavasti?</p>		
3.83.	<p>11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2.) Onko tehty riittävästi järjestelyjä takaisin perittyjen tai peruutettavien määrien vähentämiseksi ilmoitettavista menoista?</p>		
3.84.	<p>(12.1., 12.2.) Onko käytössä asianmukainen menettely sen varmistamiseksi, että todentamisviranomainen pitää kirjanpitoa</p> <ul style="list-style-type: none"> – takaisin perittäväistä määristä – määristä, jotka on poistettu johonkin toimeen osoitetun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta, <p>kuten yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklan h alakohdassa säädetään?</p> <p>Todetaanko menettelyssä selvästi, että takaisin perityt määrät palautetaan ennen toimenpideohjelman sulkemista vähentämällä ne seuraavasta menoilmoituksesta?</p>		
3.85.	<p>(11.1., 11.2., 11.3.) Onko todentamisviranomaisen sisäisen jäljitysketjun avulla mahdollista täsmäyttää komissiolle ilmoitetut menot hallintoviranomaiselta tai välittävältä elimeltä saatujen menoilmoitusten kanssa?</p>		
3.86.	<p>(11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2.) Onko todentamisviranomaisella</p> <ul style="list-style-type: none"> – tietokoneistettu järjestelmä, joka pystyy tarjoamaan luotettavaa ja merkityksellistä tietoa – menettelyt järjestelmän ylläpidon sekä tietosuojan ja tietojen eheyden varmistamiseksi? 		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

3.87	(11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2.) Voidaanko menettelyn avulla varmistaa tietojärjestelmien turvallisuus, kun huomioon otetaan kansainvälisesti hyväksytyt standardit ¹³ ?		
3.88.	(11.1., 11.2., 11.3., 12.1., 12.2.) Onko kuvattu tarvittavat järjestelyt a) velallisuettelon pitämiseksi b) takaisin perittyjen tai peruutettavien määrien vähentämiseksi ilmoitettavista menoista?		
	3. B. iv) Tarvittaessa menettelyt, joilla varmistetaan, että todentamisviranomainen saa hallintoviranomaiselta riittävät tiedot tehdyistä tarkastuksista ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset	<i>Keskeiset vaatimukset 4, 9 ja 10</i>	
3.89.	(4.5., 9.4., 10.1. a) ja b)) Onko olemassa asianmukaiset menettelyt, joita käytetään sen määrittelemiseksi, mitä tietoja todentamisviranomaiselle annetaan hallintoviranomaisen ja välittävien elimien toteuttamista menettelyistä menojen varmentamiseksi? Onko todentamisviranomainen ottanut käyttöön hallintoviranomaisen kanssa sovitut menettelyt saadakseen tarvittavat tiedot säännöllisesti ja ajoissa?		
3.90.	(4.5., 9.4., 10.1. c)) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt hallintoviranomaisen tai välittävien elimien laatimien täytäntöönpanon edistymistä koskevien kertomusten ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 5 kohdan mukaisesti tehtyjen varmennusten tarkastamiseen (kaikki tarkastukset on dokumentoitava)?		
3.91.	(4.5., 9.4., 10.1. d)) Onko tarvittaessa käytössä asianmukaiset menettelyt, joilla varmistetaan, että todentamisviranomainen saa hallintoviranomaiselta riittävät tiedot tehdyistä tarkastuksista ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset?		
3.92.	(4.5., 9.4., 10.1. e)) Onko käytössä asianmukaiset menettelyt sen varmistamiseksi, että näiden tarkastelujen tulokset otetaan asianmukaisesti huomioon tehtäessä päätelmää siitä, onko olemassa		

¹³ COBIT-järjestelmän (*Control Objectives for Information and related Technology*, tiedon ja tietotekniikan valvontatavoitteet) lisäksi tietoturvaluutta koskeviin kansainvälisesti hyväksytyihin standardeihin kuuluvat muun muassa ISO/IEC 27001 (Informaatioteknologia – Turvallisuus – Tietoturvaluuden hallintajärjestelmät – Vaatimukset) ja ISO/IEC 27002 (Informaatioteknologia – Turvallisuus – Tietoturvaluuden hallintaa koskeva menettelyohje), jotka on julkaistu viimeksi vuonna 2013. Riippumaton tarkastuselin voi ottaa huomioon myös asiaan liittyviä kansallisia standardeja.

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	riittävät perusteet todentaa, että todennettavat menot ovat laillisia ja asianmukaisia?		
	Päätelmä:		Riittävä/ei riittävä

4. Seuranta – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII, 4 kohta

	4.A. Hallintoviranomainen		
4.0.	(1.1., 1.5. ja 10.2.) Onko jokin hallintoviranomaisen seurantatoimiin liittyvä hallinto- ja valvontajärjestelmien osa olennaisilta osin sama kuin edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, mainitkaa, mistä osasta on kyse, ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu. (Ks. 1.0 kohta)		
4.1.	Onko tarvittaessa kuvattu hallintoviranomaisen menettelyä, joka koskee sellaisten tehokkaiden järjestelyjen soveltamisalaa, sääntöjä ja menettelyjä, joita jäsenvaltio on ottanut käyttöön ERI-rahastoja koskevien valitusten tutkimiseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 74 artiklan 3 kohdan mukaisesti?		
	4. A. i) Menettelyt seurantakomitean työn tukemiseksi.		Keskeinen vaatimus 6
4.2.	(6.1., 6.2.) Onko hallintoviranomaisella tarvittaessa asianmukaiset menettelyt, joilla tuetaan seurantakomitean työtä? Onko kaikille asiaan liittyville työntekijöille annettu riittävästi tietoa kyseisistä menettelyistä?		
4.3.	(6.1., 6.2.) Onko olemassa menettelyt sen varmistamiseksi, että seurantakomitean havaitsemat puutteet ja ongelmat korjataan?		
4.4.	(6.1., 6.2.) Onko hallintoviranomaisella asianmukainen menettely, jota se käyttää raportoidessaan säännöllisesti hankkeen toteutumisesta verrattuna toteuttamissuunnitelmaan ja asetuksen N:o 1303/2013 56 ja 57 artiklan mukaisista arvioinneista?		
	4. A. ii) Menettelyt vuotuisten ja lopullisten täytäntöönpanokertomusten laatimiseksi ja niiden toimittamiseksi komissiolle		Keskeinen vaatimus 6
4.5.	(6.1., 6.2.) Onko hallintoviranomaisen käytössä		

nro	Kysymys	K/E/ei sovelleta	Asiakirjaviite, huomiot, kommentit, tosiasiat
-----	---------	------------------	---

	asianmukaiset menettelyt, joiden mukaisesti laaditaan vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset ja toimitetaan ne komissiolle? Onko kaikille asiaan liittyville työntekijöille annettu riittävästi tietoa kyseisistä menettelyistä?		
4.6.	(6.1., 6.2.) Sisältyykö menettelyyn tulosindikaattoreita koskevien luotettavien tietojen keräämistä ja raportointia varten tarvittavat menettelyt (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklan 2 kohdan a alakohta)?		
	4. B. Todentamisviranomaisen		
4.7.	(9.1., 9.5. ja 10.2.) Onko jokin todentamisviranomaisen seurantatoimiin liittyvä hallinto- ja valvontajärjestelmien osa olennaisilta osin sama kuin edellisellä ohjelmakaudella? Jos on, mainitkaa, mistä osasta on kyse, ja perustelkaa, miten tähän johtopäätökseen on tultu. (Ks. 1.0 kohta)		
4.8.	Onko kuvattu menettelyä, joka koskee sellaisten tehokkaiden järjestelyjen soveltamisalaa, sääntöjä ja menettelyjä, joita jäsenvaltio on ottanut käyttöön ERI-rahastoja koskevien valitusten tutkimiseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 74 artiklan 3 kohdan mukaisesti?		
	4. B. Menettelyt, joiden mukaisesti täytetään ne todentamisviranomaisen velvoitteet, jotka koskevat hallinnon tarkastusten tulosten ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulosten seuranta ennen maksatushakemusten toimittamista komissiolle.	Keskeiset vaatimukset 4 ja 10	
4.9.	(10.1., 4.5.) Onko todentamisviranomaisella asianmukaiset menettelyt, joiden avulla voidaan seurata ennen maksatuspyyntöjen toimittamista komissiolle a) hallinnon varmennusten tuloksia ja b) tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tuloksia?		
4.10.	(10.1., 4.5.) Onko kaikille asiaan liittyville työntekijöille annettu riittävästi tietoa kyseisistä menettelyistä?		
	Päätelmä:		Riittävä/ei riittävä

5. Riippumattoman tarkastuselimen arvioinnin tulos

Ohjeet

Hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen olisi pyrittävä selvittämään kaikki ratkaisemattomat ongelmat, jotta riippumaton tarkastuselin voi antaa huomautuksia sisältämättömän lausunnon. Arvioidessaan tuloksia ja havaittujen puutteiden vakavuutta riippumattoman tarkastuselimen on käytettävä ammatillista harkintaa, jotta tarkastuslausunnosta tulee asianmukainen. Seuraavat seikat voidaan ottaa huomioon:

- Jos järjestelmä ei vastaa yhtä tai useampaa nimeämisperustetta keskeisten vaatimusten osalta, lausuntoon on sisällyttävä huomautuksia tai sen on oltava kielteinen.
- Jos järjestelmä vastaa vain osittain yhtä tai useampaa nimeämisperustetta keskeisten vaatimusten osalta, riippumaton tarkastuselin arvioi puutteiden vakavuuden ja laajuuden ja päättää, laaditaanko huomautuksia sisältävä vai kielteinen lausunto.

Lausunnon on oltava kielteinen, jos riippumaton tarkastuselin katsoo, että hallinto- ja valvontajärjestelmien puutteet ovat lukumäärältään ja vakavuusasteeltaan keskeisiin vaatimuksiin nähden sellaisia, että yhteisistä säännöksistä annetun asetuksen ja erityisesti sen 72, 125 ja 126 artiklan vaatimukset jäävät laajalti täyttymättä.

Kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaisesti riippumaton tarkastuselin voi sisällyttää tarkastuslausuntoon tietyn seikan painottamista koskevan lisätiedon ja jättää määrittelemättä mielipiteensä kyseisestä seikasta.

Jos riippumattoman tarkastuselimen lausunto hallinto- tai todentamisviranomaisesta

- on kielteinen tai sisältää huomautuksia, jäsenvaltion ei pitäisi nimetä kyseistä elintä
- ei sisällä huomautuksia, jäsenvaltion olisi nimettävä elin tai elimet.

Tietokoneistettu kirjanpito- ja viestintäjärjestelmä

Tietokoneistetusti tallennettavia ja säilytettäviä tietoja koskevaa komission delegoidun asetuksen N:o 480/2014 32 artiklaa sovelletaan asetuksen liitteessä III tarkoitettua tallennettua ja säilytettyä tietoa koskevien tietojen osalta joko 1. päivästä joulukuuta 2014 tai 1. päivästä heinäkuuta 2015. Tämän vuoksi riippumattoman tarkastuselimen lausunto voi olla huomautuksia sisältämätön, jos se on annettu ennen joulukuun 1. päivää 2014, vaikka tietokoneistettu kirjanpito- ja viestintäjärjestelmä ei ole ollut täysin kunnossa silloin, kun nimeämistä koskeva tarkastuslausunto on annettu. Kuitenkin tässä tapauksessa riippumattoman tarkastuselimen lausuntoon olisi lisättävä tietyn seikan painottamista koskeva lisätieto. Nimeämisen valvonnasta vastaavan elimen on seurattava tietojärjestelmän perustamista.

Riippumattoman tarkastuselimen yhteenvetotaulukko

Tässä tarkistuslistassa eriteltyt havainnot merkitään seuraavaan taulukkoon, jonka tiedot ovat riippumattoman tarkastuselimen ensisijainen tietolähde sen antaessa lausuntonsa kustakin elimestä. Taulukko sisältyy riippumattoman tarkastuselimen kertomukseen.

<u>CCI-koodi tai järjestelmä (CCI-koodiryhmä)</u>	<u>Viranomainen (hallinto- tai todentamisviranomainen)</u>	<u>Kuvauksen täydellisyys ja totuudenmukaisuus (kyllä/ei)</u>	<u>Päätelmä (ei sisällä huomautuksia, sisältää huomautuksia, kielteinen)</u>	<u>Kyseeseen tulevat nimeämisperusteet</u>	<u>Kyseeseen tuleva tehtävä- ja menettelykuvauksen osio</u>	<u>Puutteet</u>	<u>Kyseeseen tulevat toimintalinjat / prioriteetit</u>	<u>Suosituksien / korjaustoimenpiteet</u>	<u>Kyseeseen tulevan viranomaisen kanssa sovittu aikataulu korjaavien toimenpiteiden toteuttamiselle</u>
<u>CCI x</u>	<u>Hallintoviranomainen</u>								
	<u>Todentamisviranomainen</u>								
<u>Järjestelmä y</u>	<u>Hallintoviranomainen</u>								
	<u>Todentamisviranomainen</u>								

• ***Liitteen 3 lisäys 1 – Ote yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklasta – Hallintoviranomaisen tehtävät***

Seuraava ote yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 125 artiklasta liittyy tämän tarkistuslistan 3 kohtaan, ”Hallinto- ja valvontatoimet” – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII, 3 kohta.

- ”1. Hallintoviranomainen vastaa toimenpideohjelman hallinnosta moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.
2. Kun kyseessä on toimenpideohjelman hallinto, hallintoviranomaisen tehtävänä on
 - a) tukea 41 artiklassa tarkoitetun seurantakomitean työtä ja toimittaa sille tietoja, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi, erityisesti tietoja edistymisestä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamisessa sekä taloudellisia tietoja ja indikaattoreihin ja välitavoitteisiin liittyviä tietoja;
 - b) laatia 50 artiklassa tarkoitetut vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset ja toimittaa ne komissiolle sen jälkeen, kun seurantakomitea on ne hyväksynyt;
 - c) asettaa välittävien toimielinten saataville niiden tehtävien suorittamisen kannalta olennaisia tietoja ja tuensaajien saataville toimien toteuttamisen kannalta olennaisia tietoja;
 - d) ottaa käyttöön tietokoneistettu tietojärjestelmä, jolla tallennetaan ja säilytetään seurantaa, arviointia, varainhoitoa ja tarkastamista varten tarvittavat tiedot kustakin toimesta, tapauksen mukaan myös tiedot toimien yksittäisistä osallistujista;
 - e) varmistaa, että d alakohdassa tarkoitetut tiedot kerätään ja viedään d alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään ja säilytetään siinä ja että indikaattoreita koskevat tiedot jaotellaan sukupuolen mukaan, jos ESR-asetuksen liitteessä I ja II on tällainen jaottelua koskeva vaatimus.
3. Kun kyseessä on toimien valinta, hallintoviranomaisen tehtävänä on
 - a) laatia ja ottaa hyväksymisen jälkeen käyttöön asianmukaiset valintamenettelyt ja -perusteet,
 - i) joilla varmistetaan, että toimet edistävät asiaankuuluvien toimintalinjojen erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista;
 - ii) jotka ovat syrjimättömät ja avoimet;
 - iii) joissa otetaan huomioon 7 ja 8 artiklassa säädetyt yleiset periaatteet;
 - b) varmistaa, että valittu toimi kuuluu kyseisen rahaston tai kyseisten rahastojen toiminta-alaan ja voidaan sijoittaa tukitoimien luokkaan tai Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kyseessä olevan toimenpideohjelman prioriteetissa tai prioriteeteissa yksilöityyn toimenpiteeseen;
 - c) varmistaa, että tuensaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle asetetut tukiedellytykset, mukaan lukien erityisvaatimukset, jotka koskevat osana toimea toimitettavia tuotteita tai suoritettavia palveluja, rahoitussuunnitelmaa ja toteuttamiselle asetettua määräaikaa;
 - d) varmistaa ennen toimen hyväksymistä, että tuensaajalla on c alakohdassa määriteltyjen edellytysten täyttämiseen tarvittavat hallinnolliset, toiminnalliset ja rahoitusvalmiudet;
 - e) varmistua toimea koskevan sovellettavan lainsäädännön noudattamisesta, jos toimi on alkanut ennen kuin siihen liittyvä rahoitushakemus on jätetty hallintoviranomaiselle;
 - f) varmistaa, että rahaston tai Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tukea saaviksi valitut toimet eivät sisällä toimintaa, joka on ollut osa toimea, johon on sovellettu tai olisi pitänyt soveltaa 71 artiklan mukaista takaisinperintämenettelyä tuotannollisen toiminnan ohjelma-alueen ulkopuolelle siirtämisen vuoksi;

g) määrittää, mihin tukitoimien luokkaan tai, Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kyseessä ollen, mihin toimenpiteisiin toimen menot on kohdennettava.

4. Kun kyseessä on toimenpideohjelman varainhoito ja valvonta, hallintoviranomaisen tehtävänä on

a) tarkistaa, että osarahoitetut tuotteet ja palvelut on toimitettu ja että tuensaajien ilmoittamat menot on maksettu ja että ne ovat sovellettavan lainsäädännön, toimenpideohjelman ja toimelle asetettujen tukiedellytysten mukaiset;

b) varmistaa, että tosiasiallisesti syntyneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella korvattavien toimien täytäntöönpanoon osallistuvilla tuensaajilla on käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille;

c) ottaa käyttöön todetut riskit huomioon ottaen tehokkaita ja oikeasuhteisia petostentorjuntatoimenpiteitä;

d) ottaa käyttöön menettelyt, joilla varmistetaan, että kaikki menoja ja tarkastuksia koskevat asiakirjat, joita tarvitaan asianmukaisen jäljitysketjun turvaamiseksi, säilytetään 72 artiklan g alakohdan vaatimusten mukaisesti;

e) laatia varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen johdon vahvistuslausuma ja vuotuinen yhteenveto.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisen alakohdan a alakohdassa säädetään, Euroopan alueellista yhteistyötä koskevassa asetuksessa voidaan vahvistaa yhteistyöohjelmia varten erityiset tarkastuksia koskevat säännöt.

5. Edellä olevan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisten tarkastusten on sisällettävä seuraavat menettelyt:

a) tuensaajan kutakin korvaushakemusta koskevat hallinnolliset varmennukset

b) toimia koskevat, paikan päällä tehtävät varmennukset.

Paikan päällä tehtävien varmennusten suorittamisväli ja kattavuus on suhteutettava toimelle myönnetyn julkisen tuen määrään sekä riskitasoon, joka on määritetty tällaisissa varmennuksissa ja tarkastusviranomaisen toimittamissa tarkastuksissa koko hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta.

6. Edellä olevan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisia yksittäisten toimien paikan päällä suoritettavia varmennuksia voidaan tehdä otantaperiaatteella.

7. Mikäli hallintoviranomainen on myös toimenpideohjelman tuensaaja, 4 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuihin varmennuksiin liittyvillä järjestelyillä on varmistettava tehtävien eriyttäminen riittävällä tavalla.

(...)"

• ***Liitteen 3 lisäys 2 – Ote yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklasta – Todentamisviranomaisen tehtävät***

Seuraava ote yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 126 artiklasta liittyy tämän tarkistuslistan 3 kohtaan, ”Hallinto- ja valvontatoimet” – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII, 3 kohta.

”Toimenpideohjelman todentamisviranomaisen tehtävänä on erityisesti

- a) laatia maksatushakemukset ja toimittaa ne komissiolle sekä todentaa, että ne on laadittu luotettavien kirjanpitojärjestelmien ja tarkistettavissa olevien todentavien asiakirjojen perusteella ja että niihin on kohdistunut hallintoviranomaisen tekemiä tarkastuksia;
- b) laatia varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tilitys;
- c) todentaa tilityksen täydellisyys, oikeellisuus ja totuudenmukaisuus ja se, että kirjatut menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset ja aiheutuneet toimenpideohjelmaan sovellettavien perusteiden mukaisesti rahoitettaviksi valituista toimista, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset;
- d) varmistaa, että käytössä on kutakin toimea koskevan kirjanpitoaineiston tallentamiseen ja säilyttämiseen tarkoitettu tietokoneistettu tietojärjestelmä, joka käsittää kaikki maksatushakemusten ja tilityksen laatimiseen vaaditut tiedot, mukaan lukien tiedot takaisin perittävistä määristä, takaisin perityistä määristä sekä määristä, jotka on palautettu johonkin toimeen tai toimenpideohjelmaan tarkoitettun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta;
- e) varmistaa, että se on saanut hallintoviranomaiselta maksatushakemusten laatimista ja esittämistä varten tarvitsemansa tiedot menoja koskevista menettelyistä ja tarkastuksista;
- f) ottaa maksatushakemusten laadinnassa ja esittämisessä huomioon kaikkien tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset;
- g) säilyttää tietokoneistetussa muodossa kirjanpitoaineisto, joka koskee komissiolle ilmoitettuja menoja ja tuensaajille maksettua vastaavaa julkista rahoitusosuutta;
- h) pitää kirjaa takaisin perittävistä määristä ja määristä, jotka on poistettu johonkin toimeen osoitetun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta. Takaisin perityt määrät palautetaan unionin talousarvioon ennen toimenpideohjelman sulkemista vähentämällä ne seuraavasta menoilmoituksesta.”

LIITE 4: TAULUKKO, JOSSA YHDISTETÄÄN TOISIINSA NIMEÄMISPERUSTEET JA KESKEISET VAATIMUKSET

<i>Elin</i>	<i>Keskeinen vaatimus / Arviointiperuste</i>	<i>Vastaava nimeämisperuste (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)</i>
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 1	
Hallintoviranomainen	1.1	1. i) / 1. ii)
Hallintoviranomainen	1.2	1. iv)
Hallintoviranomainen	1.3	1. i)
Hallintoviranomainen	1.4	1. ii) / 3. A.
Hallintoviranomainen	1.5	1. ii)
Hallintoviranomainen	1.6	
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 2	
Hallintoviranomainen	2.1	3. A. i)
Hallintoviranomainen	2.2	3. A. i)
Hallintoviranomainen	2.3	3. A. i)
Hallintoviranomainen	2.4	3. A. i)
Hallintoviranomainen	2.5	3. A. i)
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 3	
Hallintoviranomainen	3.1	3. A. v) / 3. A. ix)
Hallintoviranomainen	3.2	3. A. ix)
Hallintoviranomainen	3.3	3. A. ix)
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 4	
Hallintoviranomainen	4.1	3. A. ii) ja iii)
Hallintoviranomainen	4.2	3. A. ii)
Hallintoviranomainen	4.3	3. A. i) / 3. A. ii) / 3. A. iii) / 3. A. v)
Hallintoviranomainen	4.4	3. A. ii) / 3. A. vii)
Hallintoviranomainen	4.5	3. A. ii) / 3. B. iv) / 4. B.
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 5	
Hallintoviranomainen	5.1	3. A. iv) / 3. A. vii)
Hallintoviranomainen	5.2	3. A. iv) / 3. A. vii)
Hallintoviranomainen	5.3	3. A. vii)
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 6	
Hallintoviranomainen	6.1	3. A. iv) ja 4. A. i) / ja ii)
Hallintoviranomainen	6.2	3. A. iv) ja vii) sekä 4. A. i) / ja ii)
Hallintoviranomainen	6.3	3. A. iv)
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 7	
Hallintoviranomainen	7.1	3. A. vi)
Hallintoviranomainen	7.2	3. A. vi)
Hallintoviranomainen	7.3	3. A. vi)
Hallintoviranomainen	7.4	3. A. vi)
Hallintoviranomainen	7.5	3. A. vi)
Hallintoviranomainen	7.6	3. A. vi)

<i>Elin</i>	<i>Keskeinen vaatimus / Arviointiperuste</i>	<i>Vastaava nimeämisperuste (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)</i>
Hallintoviranomainen	7.7	3. A. vi)
Hallintoviranomainen	Keskeinen vaatimus 8	
Hallintoviranomainen	8.1	3. A. viii)
Hallintoviranomainen	8.2	3. A. viii)
Hallintoviranomainen	8.3	3. A. viii)
Hallintoviranomainen	8.4	3. A. viii)
Todentamisviranomainen	Keskeinen vaatimus 9	
Todentamisviranomainen	9.1	1. i) / 1. ii)
Todentamisviranomainen	9.2	1. iv)
Todentamisviranomainen	9.3	1. i)
Todentamisviranomainen	9.4	1. ii) / 3. B.
Todentamisviranomainen	9.5	1. ii)
Todentamisviranomainen	9.6	
Todentamisviranomainen	Keskeinen vaatimus 10	
Todentamisviranomainen	10.1	3. B. iv) / 4. B.
Todentamisviranomainen	10.2	1. ii) / 3. B. i)
Todentamisviranomainen	Keskeinen vaatimus 11	
Todentamisviranomainen	11.1	3. B. iii)
Todentamisviranomainen	11.2	3. B. iii)
Todentamisviranomainen	11.3	3. B. iii)
Todentamisviranomainen	Keskeinen vaatimus 12	
	12.1.	3. B. iii)
	12.2	3. B. iii)
Todentamisviranomainen	Keskeinen vaatimus 13	
Todentamisviranomainen	13.1	3. B. ii)
Todentamisviranomainen	13.2	3. B. i) / 3. B. ii)
Todentamisviranomainen	13.3	3. B. ii)
Todentamisviranomainen	13.4	3. B. ii)
Todentamisviranomainen	13.5	3. B. ii)
Tarkastusviranomainen	Keskeinen vaatimus 14	ei sovelleta
Tarkastusviranomainen	Keskeinen vaatimus 15	ei sovelleta
Tarkastusviranomainen	Keskeinen vaatimus 16	ei sovelleta
Tarkastusviranomainen	Keskeinen vaatimus 17	ei sovelleta
Tarkastusviranomainen	Keskeinen vaatimus 18	ei sovelleta

LIITE 5: TAULUKKO, JOSSA ESITETÄÄN KUVAUksen MALLI (KOMISSIOn TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUKSEN LIITE III) JA NIMEÄMISPERUSTEET SEKÄ TARKISTUSLISTAN KESKEISIMMÄT KYSYMYKSET (LIITE 3)

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
1. YLEISTÄ	-	
1.1. Tietojen antaja:	-	0.1
<ul style="list-style-type: none"> Jäsenvaltion nimi 		0.2
<ul style="list-style-type: none"> Ohjelman nimi ja CCI-koodi (kaikki hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen toiminnan alaan kuuluvat toimenpideohjelmat), jos niihin sovelletaan yhteistä hallinto- ja valvontajärjestelmää 		0.2.
<ul style="list-style-type: none"> Tärkeimmän yhteystahon nimi ja sähköpostiosoite (kuvauksen laatimisesta vastaava elin) 		0.2
1.2. Toimitetut tiedot kuvaavat tilannetta: (pp/kk/vv)	-	0.2
1.3. Järjestelmän rakenne (perustiedot sekä vuokaavio hallinto- ja valvontajärjestelmään kuuluvien viranomaisten/elinten välisistä organisaatiosuhteista)	1. i), 1 ii)	1.2
1.3.1. Hallintoviranomainen (nimi, osoite ja hallintoviranomaisen yhteyspiste): Ilmoittakaa, onko hallintoviranomainen nimetty myös todentamisviranomaiseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 3 kohdan mukaisesti.	1. i)	0.2
1.3.2. Todentamisviranomainen (nimi, osoite ja todentamisviranomaisen yhteyspiste)	1. i)	0.2
1.3.3. Välittävät elimet (nimet, osoitteet ja välittävien elinten yhteyspisteet)	1. i), 1. ii)	0.2
1.3.4. Kun sovelletaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 5 kohtaa, ilmoittakaa, miten tehtävien erottamista koskevan periaatteen noudattaminen on varmistettu tarkastusviranomaisen, hallintoviranomaisen ja/tai todentamisviranomaisen osalta.	1. i)	0.2

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
2. HALLINTOVIRANOMAINEN		
2.1. Hallintoviranomainen ja sen päätehtävät		
2.1.1. Hallintoviranomaisen asema (kansallinen, alueellinen tai paikallinen julkisyhteisö tai yksityisoikeudellinen yhteisö) ja elin, jonka osa se on ¹⁴ .		0.2
2.1.2. Hallintoviranomaisen suoraan hoitamien tehtävien kuvaus. Jos hallintoviranomainen hoitaa myös todentamisviranomaisen tehtävät, kuvaus siitä, miten tehtävien erottaminen toisistaan on varmistettu.	1. i)	1.1, 1.5, 1.7, 3.29, 3.22
2.1.3. Eritelmä tehtävistä, jotka hallintoviranomainen on asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisesti virallisesti siirtänyt välittäville elimille, tiedot kyseisistä välittävästä elimistä ja tehtävien siirtämistapa (edellyttäen, että hallintoviranomaisella säilyy täysi vastuu siirretyistä tehtävistä). Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin (valtuutusta koskevat säädökset, sopimukset). Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien tapauksessa lisäksi asetuksen (EU) N:o 1299/2013 23 artiklan 4 kohdan mukaisten valvojien tehtäväkuvaukset.	1 i), 1 ii)	1.1, 1.9, 1.12, 1.13, 1.15, 3.3, 3.68
2.1.4. Kuvaus menettelyistä, joilla varmistetaan tehokkaat ja oikeasuhteiset petostentorjuntatoimenpiteet, joissa on otettu huomioon todetut riskit, sekä viittaus tehtyyn riskinarviointiin (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4 kohdan c alakohta).	3. A. vi)	1.18, 1.20, 2.4, 3.32, 3.33, 3.34-3.40, 3.56
2.2. Hallintoviranomaisen organisaatio ja menettelyt		
2.2.1. Organisaatiokaavio ja yksiköiden tehtäväkuvaukset (myös suunnitelma tarvittavan asiantuntemuksen omaavan riittävän henkilöstön osoittamisesta tehtäviin). Tässä annetaan tiedot myös niistä välittävästä elimistä, joille tehtäviä on siirretty.	1. i), 1. ii), 1. iv)	1.1, 1.3, 1.4, 1.2, 1.5, 1.6, 1.7, 1.9, 1.12, 1.13, 1.14, 1.15,

¹⁴

Ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 123 artiklan 1 ja 3 kohta.

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
2.2.2. Järjestelmä, jolla varmistetaan, että tarvittaessa toteutetaan asianmukainen riskienhallintatoimi, etenkin jos hallinto- ja valvontajärjestelmää muutetaan merkittävästi.	2	2.0–2.4
2.2.3. Seuraavien menettelyjen kuvaukset (jotka olisi annettava kirjallisina hallintoviranomaisen ja välittävien elinten henkilöstölle; päivämäärä ja viite):	3.A	3.1
2.2.3.1. Menettelyt seurantakomitean työn tukemiseksi.	4.A, 4.B	3.10, 3.24, 4.0, 4.2, 4.3, 4.4
2.2.3.2. Menettelyt, jotka koskevat tietojärjestelmää, johon kootaan ja tallennetaan ja jossa säilytetään jokaisesta toimesta sen seuranta, arviointia, varainhoitoa, todentamista ja tarkastamista varten tarvittavat tiedot, tarvittaessa myös tiedot yksittäisistä osallistujista ja sukupuolen mukaan eriteltyt indikaattoritiedot.	3. A. iv)	3.23–3.30
2.2.3.3 Menettelyt sellaisten tehtävien valvontaa varten, jotka hallintoviranomainen on virallisesti siirtänyt asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisesti.	1. ii)	1.13
2.2.3.4. Menettelyt, joita käytetään arvioitaessa, valittaessa ja hyväksyttäessä toimia sekä varmistettaessa, että ne ovat sovellettavien sääntöjen mukaisia koko täytäntöönpanokauden ajan (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 3 kohta), mukaan luettuina ohjeet, joilla varmistetaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaisesti, että toimet edistävät asiaankuuluvien toimintalinjojen erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista, sekä menettelyt, joilla varmistetaan, ettei valituksi tule sellaisia toimia, jotka on jo fyysisesti saatettu päätökseen tai kokonaisuudessaan toteutettu ennen kuin tuensaaja tekee tukihakemuksen (myös välittävien elinten käyttämät menettelyt silloin, kun toimien arviointia, valintaa ja hyväksymistä koskevat tehtävät on siirretty kyseisille elimille).	3. A. i)	3.4–3.21
2.2.3.5. Menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle asetetut tukiedellytykset, ja että tuensaajilla on käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille.	3.A. i), 3.A. ix)	3.6, 3.62–3.64
2.2.3.6. (Asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4–7 kohdan mukaiset) tarkastusmenettelyt, myös menettelyt,	1. ii), 3.A. i), 3.A. ii)	3.4, 3.12–3.21

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
<p>joilla varmistetaan, että toimet vastaavat unionin eri aloilla harjoittamaa politiikkaa (näihin aloihin kuuluvat mm. kumppanuus ja monitasoinen hallinto, miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen, syrjimättömyys, esteettömyys vammaisten näkökulmasta, kestävä kehitys, julkiset hankinnat, valtiontuki ja ympäristöä koskevat säännöt), sekä tiedot tällaisten tarkastusten tekemisestä vastaavista viranomaisista ja elimistä. Kuvauksen on katettava kunkin tuensaajan tekemän korvaushakemuksen osalta tehtävät hallinnolliset tarkastukset ja toimia koskevat paikalla tehtävät hallinnon tarkastukset, jotka voidaan suorittaa otannan perusteella. Jos hallinnon tarkastukset on annettu tehtäväksi välittävillä elimillä, kuvauksen olisi sisällettävä välittävien elinten kyseisissä tarkastuksissa noudattamat menettelyt ja menettelyt, joiden avulla hallintoviranomainen valvoo, että välittävät elimet hoitavat niille siirretyt tehtävät tehokkaasti. Tarkastusten suorittamisväli ja kattavuus on suhteutettava toimelle myönnetyn julkisen tuen määrään sekä tällaisissa tarkastuksissa ja tarkastusviranomaisen toimittamissa tarkastuksissa koko hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta määritettyyn riskitasoon.</p>		
<p>2.2.3.7. Kuvaus menettelyistä, joita käytetään tuensaajien korvaushakemusten vastaanottamisessa, tarkistamisessa ja asianmukaiseksi toteamisessa ja tuensaajille suoritettavien maksujen hyväksymisessä, maksamisessa ja kirjaamisessa asetuksen (EU) N:o 1303/2013 122 artiklan 3 kohdan vaatimusten mukaisesti vuodesta 2016 alkaen (myös välittävien elinten käyttämät menettelyt silloin, kun korvaushakemusten käsittely on annettu niiden tehtäväksi) ja joilla varmistetaan tuensaajille suoritettaviin maksuihin sovellettavan 90 päivän määräajan noudattaminen asetuksen (EU) N:o 1303/2013 132 artiklan mukaisesti.</p>	<p>3. A. iii)</p>	<p>3.12, 3.22</p>
<p>2.2.3.8. Tiedot viranomaisista tai elimistä, jotka huolehtivat korvaushakemuksen käsittelyn eri vaiheista, sekä vuokaavio, josta käyvät ilmi kaikki korvaushakemusten käsittelyyn osallistuvat elimet.</p>	<p>1. i), 3.A. vii)</p>	<p>3.22</p>
<p>2.2.3.9. Kuvaus siitä, miten hallintoviranomainen toimittaa tietoja todentamisviranomaiselle, myös kun kyseessä ovat tiedot, jotka koskevat unionin tai kansallisten elinten suorittamien hallinnon tarkastusten yhteydessä havaittuja puutteita ja/tai sääntöjenvastaisuuksia (epäillyt ja todetut petokset mukaan luettuina) ja niiden johdosta toteutettuja jatkotoimia.</p>	<p>1. iii), 3.A. viii)</p>	<p>3.22</p>

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
2.2.3.10. Kuvaus siitä, miten hallintoviranomainen toimittaa tietoja tarkastamisviranomaiselle, myös kun kyseessä ovat tiedot, jotka koskevat unionin tai kansallisten elinten suorittamien hallinnon tarkastusten yhteydessä havaittuja puutteita ja/tai sääntöjenvastaisuuksia (epäilty ja todetut petokset mukaan luettuina) ja niiden johdosta toteutettuja jatkotoimia.	3. A. ii)	3.21, 3.39, 3.49
2.2.3.11. Viittaus jäsenvaltion antamiin kansallisiin tukikelpoisuussääntöihin, joita sovelletaan toimenpideohjelmaan.	3.A. ii), 3.A. ix)	3.62, 3.63
2.2.3.12. Menettelyt, joita käytetään vuotuisia ja lopullisia täytäntöönpanokertomuksia laadittaessa ja niitä komissiolle toimitettaessa (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 2 kohdan b alakohta), myös menettelyt tulosindikaattoreita koskevien luotettavien tietojen keräämistä ja raportointia varten (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 2 kohdan a alakohta).	4. A. ii)	4.4, 4.5
2.2.3.13. Vahvistuslausuman laatimisessa käytettävät menettelyt (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4 kohdan e alakohta).	3. A. viii)	3.47–3.50
2.2.3.14. Menettelyt, joita käytetään laadittaessa lopullisia tarkastuskertomuksia ja tehtyjä tarkastuksia koskevaa vuotuista yhteenvetoa, johon kuuluu myös analyysi järjestelmissä havaittujen virheiden ja puutteiden luonteesta ja laajuudesta sekä niiden korjaamiseksi suunnitelluista ja toteutetuista toimenpiteistä (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4 kohdan e alakohta).	3. A. viii)	3.47–3.50
2.2.3.15. Menettelyt, joita käytetään tiedotettaessa henkilöstölle edellä mainituista menettelyistä, sekä tiedot järjestetystä/suunnitellusta koulutuksesta ja annetusta ohjeistuksesta (päivämäärä ja viite).	3.A, 3.B	3.1, 3.66
2.2.3.16 Tarvittaessa kuvaus hallintoviranomaisen menettelyistä, jotka koskevat sellaisten tehokkaiden järjestelyjen soveltamisalaa, sääntöjä ja menettelyjä, joita jäsenvaltio ¹⁵ on ottanut käyttöön ERI-rahastoja koskevien valitusten tutkimiseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 74	4.A.	4.1

¹⁵ Viittaus asiakirjaan tai kansalliseen lainsäädäntöön, jossa jäsenvaltio on vahvistanut kyseiset tehokkaat järjestelyt.

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
artiklan 3 kohdan mukaisesti.		
2.3. Jäljitysketju		
2.3.1. Menettelyt, joilla varmistetaan asianmukainen jäljitysketju ja arkistointijärjestelmä, myös siltä osin kuin on kyse tietoturvasta, ja joissa on otettu huomioon asetuksen (EU) N:o 1303/2013 122 artiklan 3 kohta ja kansalliset säännöt menettelyistä, joilla asiakirjojen todistetaan vastaavan alkuperäisiä asiakirjoja (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 4 kohdan d alakohta ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014 25 artikla.	3. A. vi) / 3. A. vii)	3.26, 3.41–3.46
2.3.2. Ohjeet, jotka on annettu siitä, miten tuensaajien, välittävien elinten ja/tai hallintoviranomaisen on pidettävä todentavat asiakirjat saatavilla (päivämäärä ja viite):	3. A. vii)	3.43
2.3.2.1. Tiedot siitä, miten pitkään asiakirjoja säilytetään.	3. A. vii)	3.43
2.3.2.2. Muoto, jossa asiakirjat säilytetään.	3. A. vii)	3.43
2.4. Sääntöjenvastaisuudet ja takaisinperinnät	1. iii)	
2.4.1. Kuvaus menettelystä (kyseinen kuvaus olisi annettava kirjallisena hallintoviranomaisen ja välittävien elinten henkilöstölle; päivämäärä ja viite), joka koskee sääntöjenvastaisuuksista (myös petoksista) ilmoittamista, niiden oikaisua ja niiden johdosta toteutettavia jatkotoimia sekä peruutettujen ja takaisin perittyjen määrien, takaisin perittävien määrien, sellaisten määrien, joita ei voida periä takaisin, ja oikeudellisen menettelyn tai hallinnollisen muutoksenhaun vuoksi keskeytettyihin toimiin liittyvien määrien kirjaamista.	1. iii)	1.18–1.21
2.4.2. Kuvaus menettelystä (myös vuokaavio, josta ilmenevät raportointisuhteet), jolla varmistetaan, että komissiolle ilmoitetaan sääntöjenvastaisuuksista asetuksen (EU) N:o 1303/2013 122 artiklan 2 kohdassa säädetyn veloitteen mukaisesti.	1. iii)	1.18
3. TODENTAMISVIRANOMAINEN		
3.1. Todentamisviranomaisen ja sen päätehtävät		
3.1.1 Todentamisviranomaisen asema (kansallinen, alueellinen tai paikallinen julkisyhteisö) ja elin, jonka osa se on.	-	0.2

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
3.1.2. Todentamisviranomaisen tehtävien erittely. Jos hallintoviranomainen hoitaa myös todentamisviranomaisen tehtävät, kuvaus siitä, miten tehtävien erottaminen toisistaan on varmistettu (ks. kohta 2.1.2).	1. i)	1.1, 1.2
3.1.3. Todentamisviranomaisen asetuksen (EU) N:o 1303/2013 123 artiklan 6 kohdan mukaisesti välittävillä elimillä virallisesti siirtämät tehtävät, tiedot kyseisistä välittävistä elimistä ja siirtämistapa. Viittaukset asiaa koskeviin asiakirjoihin (valtuutusta koskevat säädökset, sopimukset). Kuvaus menettelyistä, joita välittävät elimet käyttävät siirrettyjen tehtävien hoitamisessa, sekä menettelyistä, joiden avulla todentamisviranomainen valvoo, että välittävät elimet hoitavat niille siirretyt tehtävät tehokkaasti.	1. ii)	1.2, 1.9–1.17
3.2. Todentamisviranomaisen organisaatio		
3.2.1. Organisaatiokaavio ja yksiköiden tehtävänkuvaukset (myös suunnitelma tarvittavan asiantuntemuksen omaavan riittävän henkilöstön osoittamisesta tehtäviin). Tässä annetaan tiedot myös niistä välittävistä elimistä, joille tehtäviä on siirretty.	1. i), 1. ii), 1. iv)	1.1, 1.2, 1.24–1.31
3.2.2. Sellaisten menettelyjen kuvaukset, jotka on annettava kirjallisina todentamisviranomaisen ja välittävien elinten henkilöstölle (päivämäärä ja viite):	3.B	3.66–3.68
3.2.2.1. Menettelyt maksatushakemusten laadintaa ja jättämistä varten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kuvaus järjestelyistä, joiden avulla todentamisviranomainen saa toimista kaikki sellaiset tiedot, jotka ovat tarpeen maksatushakemusten laatimiseksi ja toimittamiseksi ja joihin kuuluvat myös (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan mukaisten) hallinnollisten tarkastusten ja kaikkien muiden asiaa koskevien tarkastusten tulokset. – Kuvaus menettelyistä, jota käytetään maksatushakemusten laatimisessa ja toimittamisessa komissiolle, myös menettely, jolla varmistetaan, että välimaksua koskeva lopullinen maksatushakemus toimitetaan viimeistään 31. heinäkuuta edellisen 	3.B. iv)	3.21, 3.69, 3.70

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
varainhoitovuoden päättymisen jälkeen.		
3.2.2.2. Kuvaus kirjanpitojärjestelmästä, jota käytetään perustana varmennettaessa menoja ja tilejä komissiolle (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklan d alakohta): <ul style="list-style-type: none"> – järjestelyt yhdistettyjen tietojen toimittamiseksi todentamisviranomaiselle hajautetussa järjestelmässä – kirjanpitojärjestelmän ja kohdassa 4.1 kuvatun tietojärjestelmän välinen yhteys – Euroopan rakenne- ja investointirahaston tapahtumien erottaminen muista tapahtumista, jos käytössä on muiden rahastojen kanssa yhteinen järjestelmä. 	3.B. iii)	3.71, 3.72, 3.73, 3.76, 3.77
3.2.2.3. Kuvaus menettelyistä, joita käytetään asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 59 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun tilityksen (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklan b alakohta) laadinnassa. Järjestelyt, joiden avulla todennetaan tilityksen täydellisyys, oikeellisuus ja totuudenmukaisuus ja se, että tilitykseen kirjatut menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset (asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklan c alakohta), kun otetaan huomioon kaikkien varmennusten ja tarkastusten tulokset.	3.B. ii)	3.75–3.80
3.2.2.4 Tarvittaessa kuvaus todentamisviranomaisen menettelyistä, jotka koskevat sellaisten tehokkaiden järjestelyjen soveltamisalaa, sääntöjä ja menettelyjä, joita jäsenvaltio ¹⁶ on ottanut käyttöön ERI-rahastoja koskevien valitusten tutkimiseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 74 artiklan 3 kohdan mukaisesti.	4. B.	4.8
3.3. Takaisinperintä		
3.3.1. Kuvaus järjestelmästä, jolla varmistetaan julkisen tuen, myös unionin myöntämän tuen, nopea takaisinperintä.	3.B. iii)	3.81
3.3.2 Menettelyt, joilla varmistetaan asianmukainen jäljitysketju siten, että kirjanpitoaineisto säilytetään tietokonepohjaisessa muodossa; kyseiseen aineistoon	3.B. iii)	3.82

¹⁶ Viittaus asiakirjaan tai kansalliseen lainsäädäntöön, jossa jäsenvaltio on vahvistanut kyseiset tehokkaat järjestelyt.

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
kuuluvat kunkin toimen osalta takaisin perityt ja takaisin perittävät määrät, maksatushakemuksesta poistetut peruutetut määrät, määrät, joita ei voida periä takaisin, ja oikeudellisen menettelyn tai hallinnollisen muutoksenhaun vuoksi keskeytettyihin toimiin liittyvät määrät sekä määrät, jotka on peritty takaisin asetuksen (EU) N:o 1303/2013 71 artiklan (toimien pysyvyys) soveltamisen seurauksena.		
3.3.3. Järjestelyt takaisin perittyjen tai peruutettavien määrien vähentämiseksi ilmoitettavista menoista.	3.B. iii)	3.84, 3.88
4. TIETOJÄRJESTELMÄ	-	
4.1. Tietojärjestelmän kuvaus, joka sisältää vuokaavion (keskitetty tai yhteinen verkkojärjestelmä tai hajautettu järjestelmä, jossa yksittäiset järjestelmät on liitetty toisiinsa). Tietojärjestelmän avulla toteutetaan seuraavat toiminnot:		
4.1.1. Kerätään, tallennetaan ja säilytetään tietokonepohjaisessa muodossa kustakin toimesta asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014 24 artiklan mukaisesti tietoja, jotka ovat tarpeen seurantaan, arviointia, varainhoitoa, varmuuksia ja tarkastamista varten ja joihin kuuluvat tarvittaessa myös tiedot yksittäisistä osallistujista ja sukupuolen mukaan eriteltyt tiedot indikaattoreista.	3. A. iv)	3.24, 3.25
4.1.2. Varmistetaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 125 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti, että edellä olevassa kohdassa tarkoitetut tiedot kerätään ja viedään järjestelmään ja säilytetään siinä ja että indikaattoreita koskevat tiedot eritellään sukupuolen mukaan silloin, kun tätä edellytetään asetuksen (EU) N:o 1304/2013 liitteissä I ja II.	3. A. iv)	3.24, 3.25
4.1.3. Varmistetaan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklan d alakohdan ja 137 artiklan b alakohdan mukaisesti, että käytössä on kutakin toimea koskevan kirjanpitoaineiston tallentamiseen ja säilyttämiseen tarkoitettu tietojärjestelmä, joka käsittää kaikki maksatushakemusten ja tilitysten laatimiseen tarvittavat tiedot, myös tiedot takaisin perittävistä ja takaisin perityistä määristä, määristä, joita ei voida periä takaisin, sekä määristä, jotka on poistettu johonkin toimeen tai toimenpideohjelmaan osoitetun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen seurauksena.	3.B. ii), 3.B. iii)	1.22, 3.46, 3.75–3.79, 3.81–3.85
4.1.4. Säilytetään asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklan g alakohdan mukaisesti tietokoneistetussa muodossa kirjanpitoaineisto, joka koskee komissiolle ilmoitettuja	3.B. ii), 3.B. iii)	3.75, 3.82

Kuvauksen malli (komission täytäntöönpanoasetuksen liite III)	Nimeämisperusteet (Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liite XIII)	Tämän oppaan liitteessä 3 olevan tarkistuslistan keskeisimmät kysymykset
menoja ja tuensaajille maksettua vastaavaa julkista rahoitusosuutta.		
4.1.5. Pidetään asetuksen (EU) N:o 1303/2013 126 artiklan h alakohdan mukaisesti kirjaa takaisin perittävästä määristä ja määristä, jotka on poistettu johonkin toimeen osoitetun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta.	3.B. iii)	3.83, 3.84
4.1.6. Pidetään kirjaa summista, joihin liittyvät toimet on keskeytetty sellaisen oikeudellisen menettelyn tai hallinnollisen muutoksenhaun vuoksi, jolla on lykkäävä vaikutus.	3.B iii)	3.82
4.1.7. Ilmoitetaan, ovatko järjestelmät toiminnassa ja voidaanko edellä tarkoitetut tiedot tallentaa niiden avulla luotettavasti.	3. A. iv)	3.30
4.2. Kuvaus menettelyistä, joilla voidaan varmentaa, että tietojärjestelmien turvallisuus on varmistettu.	3. A. iv)	3.26
4.3 Kuvaus asetuksen (EU) N:o 1303/2013 122 artiklan 3 kohdassa säädettyjen vaatimusten täytäntöönpanon senhetkisestä tilanteesta.	3.A. iii), 3.A iv), 3.B. iii)	3.22